SAMARANGSCH ADVERTENTIE-BLAD.

A°. 1858. **Vrijdag 22 October.** **N°. 43.**

ADVERTENTIE-BLAD.	Prijs per Jaar voor *Samarang*	*f* 12.—
	„ „ „ buiten *Samarang*	„ 14.—
CHINEESCH BIJBLAD.	„ „ „ voor *Samarang*	„ 8.—
	„ „ „ buiten *Samarang*	„ 10.—

Dit Advertentie-Blad wordt iederen* VRIJDAG *uitgegeven.

De prijs der Advertentiën, is van *een* tot *tien* woorden *een gulden;* verder voor iedere *vijf* woorden *zestig duiten* of $^1/_8$ *recepis,* behalve het zegelregt voor den Lande.

BIJ DIT BLAD BEHOORT EEN BIJVOEGSEL.

OFFICIEEL GEDEELTE.

IN NAAM DES KONINGS!

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,

Den Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen,* Salut! *doet te weten:

Dat Hij, wenschende uitvoering te geven aan het Koninklijk besluit van 23 Julij 1858, no. 55, (Indisch staatsblad no. 117);

Lettende op de artikelen 20, 29, 31 en 33 van het reglement op het beleid der regering van *Nederlandsch-Indie.*

Heeft goedgevonden en verstaan:

De ordonnantie van 8 April 1858, (staatsblad no. 46), van toepassing te verklaren voor de afdeeling *Patjitan.*

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze in het staatsblad van *Nederlandsch-Indië* geplaatst en, voor zooveel noodig, in de Inlandsche en Chinesche talen worden aangeplakt.

Gelast en beveelt voorts dat alle hooge en lage collegien en ambtenaren, officieren en justicieren, ieder voor zooveel hem aangaat, aan de stipte naleving dezer de hand zullen houden, zonder oogluiking of aanzien des persoons.

Gedaan te *Buitenzorg* den 9den October 1858.

Chs. F. PAHUD.

(Staatsblad No. 108.)

De Algemeene Secretaris,

A. LOUDON.

Bij beschikking van zijne Excellentie den Minister van staat, Minister van kolonien, van den 12den Junij 1858, letter A, no. 7, is aan den Oost-Indischen ambtenaar met verlof in Nederland, *J. P. C. van der Mark,* laatstelijk derde commies op het residentie kantoor te Tjandjoer (Preanger Regentschappen), verleend eene verlofsverlenging voor den tijd van *zes* maanden.

Door Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal zijn de volgende beschikkingen genomen:

CIVIEL-DEPARTEMENT.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den hoofdcommies bij de directie der burgerlijke openbare werken *D. Boes Luljens.*

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, de gewezen klerk bij de suikerpakhuizen te Passarocan *A. van der Hoeven.*

ONTHEVEN:

Op zijn verzoek, eervol, van de waarneming der functien van resident van Soeracarta, de generaal-majoor titulair *H. F. Buschkens,* met bepaling dat hij weder in het genot zal treden van pensioen.

BENOEMD:

Tot resident van Soeracarta, de resident van Pecalongan *F. N. Nieuwenhuijzen.*

Tot assistent-resident voor de comptabiliteit, tevens superintendent van het vendu-departement te Samarang, de hoofdcommies bij de algemeene rekenkamer *R. Keijzer.*

Tot directeur van 's lands drukkerij, de ambtenaar op wachtgeld *J. E. de Meijer.*

Tot commies, belast met de administratie van 's lands kas, griffier van den landraad en vendumeester in de assistent-residentie Krawang, de commies op het residentiekantoor te Banjoemaas, *F. H. Meeng.*

Tot commies op het residentiekantoor te Banjoemaas, de ambtenaar ter beschikking van den resident der Wester-afdeeling van Borneo *K. W. F. van der Eb.*

Bij de Kweekschool tot opleiding van Inlandsche Onderwijzers te Soeracarta;

Tot derden onderwijzer, de hulponderwijzer *F. W. Winter.*

Tot onderwijzer in het regtlijnig teekenen en de kaarteering, de teekenaar van den waterstaat op wachtgeld *J. C. Lavallette,* thans die functien waarnemende.

Bij het Roomsch Katholijk Weeshuisbestuur te Samarang.

Tot president, het lid *P. den Ouden.*

Tot thesaurier, het lid *M. van Weddingen.*

Tot secretaris, het lid *C. de Burlet.*

GESTELD:

Ter beschikking van den gouverneur van Celebes en onderhoorigheden, de geëmploijeerde ter algemeene secretarie *M. J. Gaijmans.*

Ter beschikking van den resident der Wester-afdeeling van Borneo, *J. J. P. Halkema,* laatst klerk bij de hoofd-administratie der marine, thans op wachtgeld.

TIJDELIJK OPGEDRAGEN:

De redactie der Javasche Courant, aan *P. J. H. van Deinse,* hoofdcommies bij de directie der producten en civiele magazijnen.

GOEDGEKEURD:

Dat door den Gouverneur van Celebes en Onderhoorigheden.

ZIJN GESCHORST:

In hunne betrekkingen, de gezaghebber te Saleijer *G. A. van Kestoren* en de tolk en klerk ter zelfder plaatse *P. A. B. Steijns.*

TIJDELIJK IS OPGEDRAGEN:

De waarneming der functien van gezaghebber te Saleijer aan den controleur *A. H. Spaving.*

TIJDELIJK IS BELAST:

Met de waarneming der functien van tolk en klerk te Saleijer *J. C. Bagman* burger aldaar.

Dat door den Landraad te Grissee.

IS BENOEMD:

Tot buitengewoon substituut-griffier bij dien raad, buiten bezwaar van den lande, *C. L. Brodhaag.*

MILITAIR DEPARTEMENT.

ONTHEVEN:

Op zijn verzoek, eervol, van de waarneming der betrekking van magazijnmeester van het afdeelings-kleedingmagazijn te Weltevreden, de gepensioneerde kapitein der infanterie *L. P. van Moerik.*

ONTSLAGEN:

Uit Z. Ms. militaire dienst, de aspirant-betaalmeester *M. L. van Dorsten.*

BENOEMD:

Tot magazijnmeester van het afdeelings-kleedingmagazijn te Weltevreden (militair ambtenaar der tweede klasse), de militaire ambtenaar der derde klasse *L. Tiesselinck,* thans eerste commies bij het groot militair hospitaal te Samarang.

Tot eersten commies bij het groot militair hospitaal te Samarang, (militair ambtenaar der derde klasse), de militaire ambtenaar der derde klase *F. L. Ledeboer,* thans spijsverzorger bij dat hospitaal.

Tot adjudant bij den waarnemenden inspecteur der schutterijen en pradjoerits, de eerste luitenant-adjudant bij het 2de bataillon infanterie *R. N. Bür;* met bepaling, dat hij bij het leger zal worden gevoerd voor memorie.

BEVORDERD:

Tot eersten luitenant bij het wapen der genie en sappeurs, de tweede luitenant van dat wapen *W. C. L. Ruijs.*

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den onder-intendant der eerste klasse van de militaire administratie *J. C. Steinmetz.*

BELAST:

Met de waarneming der betrekking van magazijnmeester, tevens tweeden commies bij het groot militaire hospitaal te Willem I, (militair ambtenaar der derde klasse), de adjudant-onderofficier van het garnizoens-bataillon in de tweede militaire afdeeling op Java *J. L. de Leeuw,* thans fungerend betaalmeester bij het garnizoen te Tjilatjap, met bepaling dat hij bij het leger zal worden gevoerd voor memorie.

OVERGEPLAATST:

Als waarnemenden spijsverzorger bij het groot militair hospitaal te Samarang, de waarnemende magazijnmeester, tevens tweede commies bij het groot militair hospitaal te Willem I *E. M. Coelen.*

IN-OFFICIEEL GEDEELTE.

Aangeslagen Vendutiën.

Op MAANDAG den 25sten OCTOBER 1858.
Voor het Woonhuis van *L. Tiesselinck.*

Op DINGSDAG den 26sten OCTOBER 1858.
Voor het Commissie-huis van *Soesman & Co.*

Op WOENSDAG den 27sten OCTOBER 1858.
Voor het Woonhuis van Mr. *F. Fievez.*

Op DONDERDAG den 28sten OCTOBER 1858.
Op het Plein nabij de 2de Gouvernements brug, van diverse Houtwerken.

Op VRIJDAG den 29sten OCTOBER 1858.
Op het Plein achter het nieuw Entrepôt, van diverse Houtwerken.

Op ZATURDAG den 30sten OCTOBER 1858.
Voor het Woonhuis van den Luitenant *F. J. Boom.*

Advertentiën.

Laatste AANVOER van 200 SUMBAWA PAARDEN.

Op Zaturdag den 23sten October,
ZULLEN DE ONDERGETEEKENDEN
à 2% vendu-salaris verkoopen, eene lading van
200 SUMBAWA PAARDEN,
waaronder vele fraaije en groote, zijnde deze lading met bijzondere zorg uitgekozen, en na eene reis van slechts 4 dagen aangebragt per *FATHOOL RACHMAN,* waarbij wij Heeren liefhebbers bekend maken, dat deze de laatste aanvoer van Overwalsche Paarden zal zijn, die dit jaar zal plaats hebben.

Te bezigtigen op PARAT.

Met Commissiën belasten zich
(1361) SOESMAN & CO.

LET WEL!

DE LADING PAARDEN,

welke op Zaturdag den 23sten verkocht zal worden, bestaande uit vele groote en schoone Rij- en Wagenpaarden, zal vermoedelijk in één dag niet verkocht kunnen worden, waarom het onverkocht blijvende aantal dier lading op de Toko-Vendutie, welke op Dingsdag den 26sten dezer zal plaats hebben, precies te 9 ure zal worden opgeveild.

(1392) SOESMAN & CO.

VENDUTIE

wegens vertrek:

Op Maandag den 25sten dezer,
zal door den ondergteekende vendutie worden gehouden, ten huize van den WelEd. Heer
L. TIESSELINCK,
naast het Bureau van de Heeren
VAN DEN BROEK & VEECKENS,
van deszelfs goed onderhouden INBOEDEL, bestaande uit: Sonno-houten en andere Meulen, Rij- en Bendie-paarden, benevens een Jagtgeweer en wat verder te voorschijn zal worden gebragt.

(1393) J. P. BRANDES.

Op Dingsdag den 26sten dezer,
Toko-Vendutie
BIJ
SOESMAN & CO.
van PROVISIEN, DRANKEN en aangebragte GOEDEREN, enz. (1362)

MENGELWERK EN BIJDRAGEN.

ZIJN ER ZOO?

EENE SCHETS, DOOR B. O.

I.

(Vervolg.)

Daar kwam Bandiet, snuivende van onder de struiken te voorschijn, en weldra naderde dan ook Julius, met zijn liefje aan den arm, de plek waar hij zijn vriend en togtgenoot met Paulientje had achtergelaten. De maan bestraalde vriendelijk de wachtenden, die daar weêr zoo vertrouwelijk bijeen zaten, als had hunne kennismaking reeds jaren geduurd, eene opmerking, die Julius zijner Lucie lagchende in het oor fluisterde. Toen men na een kort afscheid van de dames, die zich haastig voortspoedden, weer naast elkander voortslenterde, wendde Julius zich plotseling tot onzen Bacchus en hem de hand schuddende, zeide hij:

„Ik dank u, mijn beste vriend, dat gij mij in dezen wel hebt willen vergezellen. Ook namens Lucie, die zwaar tegen deze zamenkomst heeft opgezien en zonder Pauline's bijzijn denkelijk nooit had willen komen, moet ik u toch voor deze vriendschapsdienst aan ons beiden bewezen, dank betuigen, ik hoop....

„Dank je, amice! Ik heb mij perfect geamuseerd, die Pauline is eene verduivelde aardige meid. Bij Bacchus! ik zou wel lust hebben het kleine ding nog eens te gaan trouwen."

„Waarachtig?"

„Nu ja, waarom niet! maar zie je dit, wilde ik principaal te kennen geven, een goede daad, (zoo als je nu toch eens mijn gezelschap in gepasseerde oogenblikken gelieft te noemen) vindt altijd in haar zelve eene belooning!"

„Maar laten wij wat aanstappen, het is al later dan ik dacht en ik heb zoo een dorst als een paard, hum! ik zal zoo aanstonds een paar flesschen Hochheimer extra moeten drinken, anders ben ik morgen zoo verdoemd verkouden, zoo als de Engelschen zeggen, dat ik de collegies er aan zal moeten geven! Ba! die zouden er ontzaggelijk bij verliezen, maar kom dan, ik heb ook wel trek aan een goed glas wijn."

De heeren sjouwden wat aan en weldra zien wij hen voor een royale tabaksaffaire halt houden en spoedig daarop de mooije bovenvoorkamer, waar Julius zijn kast hield, binnen rukken.

Homerus, de oppasser van onzen held was even voor de heeren aldaar gearriveerd en deponeerde juist eenige brieven in den wijd geopenden muil van een goudbronzen monster, dat tusschen eene menigte fraaije, nuttelooze dingen en nuttelooze fraaijigheden, bouteilles, vrouwenbeelden in allerhande standen, enz. enz. den breed marmeren schoorsteen versierden. Julius wierp zich zoo lang als hij was, op een causeuse en onze Bacchus volgde zijn voorbeeld op een sopha, die voor den breeden dam tusschen de ramen was geplaatst en waarboven een trophé van pijpen en uitgezochte wapenen prijkte, buksen, pistolen, hartsvangers, dolken enz. meest allen prachtig gedamasceerd en met zilver beslagen en ingelegd.

Homerus in een soort van liverei gestoken, was in alles een specialiteit. De uitdrukking van zijn gelaat was boven alle beschrijving komiek; een paar donkerbruine oogen waren zóó geplaatst, dat het hem stellig eene kleinigheid was geweest, om een hoek te kijken en te zien wat achter hem gebeurde; het haar droeg hij op een eigenaardige naar geene bekende mode zweemende wijze, en zijne handen waren altijd continueel in beweging wanneer hij met iemand sprak.

Met dit al was Homerus een brave kerel, en zijn verleden had op schitterende wijze aangetoond, dat hij den eernaam van een trouwen en eerlijken duivel ruimschoots verdiende. Homerus had nog bovendien de gewoonte zijne gesprekken met een legio van zinnebeeldige gezegden te doorweven, en zijne magtspreuken altijd op een orakelachtigen toon en met vreeselijken ernst te débiteren.

Onze origineel schuift op dit oogenblik de ramen open, ontsteekt op hoog bevel het waslicht op de rijk vergulde luchters, en plaatst een opene cigarendoos op de tafel.

„Homerus, mijn jongen, zoo hooren wij Julius thans uitroepen, „geef eens wat te drinken! uw heer is dorstig!"

„Champagne, meneer?"

„Rijnwijn, trouwe borst!"

„Goed drinken als men niets anders bij de hand heeft, zoo

Op Maandag 25 October e. k.,
zal den ondergeteekende vendutie houden
van den WelEd. Gestr. Heer

F. G. BAUER,

te *Salatiga*,

van ZEdG's inboedel, als:
Hang- en Tafel-lampen, Stoelen, Tafels, Ledekanten, Bedden- en Tafelgoed, Porceleinen en Aardewerken Ketservieseu, Glaswerk, een compleet Cristallen Dessertservies, Keukengereedschappen, enz.
Paarden, Rijtuigen, Melkgevende Koeijen met Kalveren, Stieren en Ossen van Bengaalsch en Inlandsch ras, en al wat verder nog te voorschijn zal worden gebragt.

F. KRUTHOFFER.

SALATIGA, 8 *October* 1858. (1398)

OP VENDUTIE

van Dingsdag den 26sten October,
zullen de ondergeteekenden verkoopen:
2 kisten inhoudende Berlijnsch Zilveren Lepels en Vorken, in stellen compleet.
3 kisten Glas en Cristal, bestaande uit: Bekers, Zoutvaatjes, Water-glazen enz.
2 vaten IJzerwerk, als: Messen en Vorken.
(1363) SOESMAN & CO.

Op Woensdag den 27sten dezer,
zullen de ondergeteekenden vendutie houden
ten huize van den WelEd. Gestr. Heer

Mr. F. C. Fievez,

op Pontjol,

van deszelfs bijzonder wel geconserveerden inboedel,

WAARONDER:

1 stel Bataviasche Meubelen, nog geheel nieuw, bestaande uit: 2 Causeuses en 12 Stoelen met Goudleder bekleed, Kasten, Knaapjes, Canap-tafels, Buffet, Lessenaar, enz.
1 bijzonder fraaije voor dit klimaat vervaardigde Piano.
1 span Overwalsche hardloopende Wapen-paarden, (Schimmels.)
1 span Overwalsche Wagen-paarden, (zwart.)
1 Elegant Europeesch Rijtuig.
Verder: Kroon-, Hang- en Tafel-lampen, Glas- en Pleetwerk, enz., enz.
(1366) SOESMAN & CO.

BALKEN-VENDUTIE

Op Donderdag den 28sten dezer, zullen
SOESMAN & CO.,
op Vendutie verkoopen, voor rekening van de Heeren
B. KOPERSMIT & CO.:
circa 500 Djattie-houten Balken,
van alle dimensiën,
liggende op de gewone Houtstapelplaats. (1399)

De geannonceerde

HOUT-VENDUTIE

voor rekening van den Heer
D. PIETERMAAT,
zal instede van Woensdag
op Vrijdag den 29sten October
plaats hebben.
(1400) THOOFT & CO.

VENDUTIE.

Op Zaturdag den 30sten October,
ten Woonhuize van den WelEd. Gestr. Heer
BOOM,
op den Oosterwal, (1401)
van eenen netten en goed geconserveerden inboedel,
door
NOOTBAAR & JOOSTEN.

Pas Ontvangen:

Buitengewoon sterke en stevig gemaakte
MAIL- EN REIS-KOFFERS.
(1374) SOESMAN & CO.

HOUT-VENDUTIE.

Op Maandag den 1sten November,
ZAL
F. A. PRINGIERS,
VERKOOPEN:
Eene groote hoeveelheid
BALKEN en PLANKEN,
gelegen voor zijn vendu-lokaal en naast het schoolgebouw langs de groote rivier. (1402)

VENDUTIE.

Op Woensdag 3 November a. s.,
zal aan het woonhuis van
Mr. VAN STARKENBORGH,
wegens verhuizing,
VENDUTIE WORDEN GEHOUDEN,
van eenige Meubilaire en andere goederen, waaronder eene PIANO.
VOORAF: (1403)
Verscheidene welgedresseerde Rij- en Trekpaarden, waaronder een Preanger RIJ-PAARD, hoog 4 voet 4 duim; benevens eene goede BENDIE en wat verder te voorschijn zal worden gebragt.
Alles des daags te voren van 8 tot 12 ure ter bezigtiging.

De geannonceerde

VENDUTIE

VAN
KOFFIJ, SUIKER en andere KOOPMANSCHAPPEN
zal instede van
op Donderdag den 28sten Oct.
op Donderdag den 4den November
plaats hebben.
(1404) THOOFT & CO.

Op een' nader door het Vendu-Departement te bepalen dag, zullen
SOESMAN & CO.
TOKO-VENDUTIE HOUDEN,
waarop zal worden verkocht:
Eene lading diverse Amerikaansche Meubelen, enz., bestaande uit: Mahonie-houten Banken, Stoelen en Wipstoelen, met zwart Paarden-haar bekleed, gewone Tuin- en Wipstoelen in allerlei soorten, Klokken 1 en 8 dagen loopende en wat verder te voorschijn zal worden gebragt; zijnde alles in het begin der volgende week voor iedereen in hun Vendu-lokaal ter bezigtiging. (1405)

SOESMAN & CO.

ONTVANGEN EERSTDAAGS:
Fijne Muscat- Frontignac, Picnic-, Queens-, Mixed- en Fancy-Biscuits, fijn Suikerwerk, Fransche Siropen, Cherry-Cordial en Cherry-Brandy, Capucijners in ¹/₁ blikken, „London Tower Proof" Hagel in zakken van 25 pond, geassorteerd van No. 0—10. (1406)

WIJN-HANDEL

VAN
Thooft & Co.

Ontvangen met de laatste Schepen,
een Factuur fijne Wijnen, als:
Rauenthaler Berg Cabinet, 1846.
Vastapami Margaux.
Duranteau Chateau des 3 Moulins.
Batailleu Guestin.
Calon St. Estephe.
Comte Palmer.
Bourgogne Nuits.
Bourgogne Clos Vougeot.
Cote Rotie.
Sauternes Chateau Yquem.
En de gunstig bekende Tafelwijn
St. Pierre St. Julien. (1407)

IN CONSIGNATIE ONTVANGEN:

Een factuur gezette Diamanten, bestaande uit:
Broches, Haarspelden, Oorknoppen en Ringen, bij
(1252) F. A. PRINGIERS.

KOOL-TEER,

weder ontvangen bij
(1375) SOESMAN & CO.

THOOFT & CO.

HEBBEN ONTVANGEN:
Gepelde zoete Bord Amandelen, in groote blikken. (1408)

Voor puike Hammen, Kazen, Boter, Geslagt, Groenten en alle andere soorten van Provisiën en Dranken, gelieve men zich te adresseren bij
(1409) SOESMAN & CO.

WONDER THEE.

De ondergeteekende heeft thans weder in Commissie ontvangen, de in EUROPA zoo zeer beroemde en heilzame Aromatische Kruiden Thee van GEORG BEHNSEN te *Hamburg*, welke hij verkoopt tegen den verminderden prijs van 50 Cents het pakje, terwijl gratis bij hem zijn te bekomen monsters en gedrukte Prospectussen bevattende aanwijziging van het gebruik bij verschillende ziekten.
(1380) J. P. BRANDES.

MEVROUW DE FARCY,

heeft de Eer aan de Dames van *Samarang* bekend te maken, dat zij direkt van *Parijs*
ONTVANGEN HEEFT:
Sorties de Bal naar de laatste smaak, Kapsels met Chenille en Bloemen, Toilet Sluijers, Parasols Impératrice, Schoenen, Handschoenen en eene groote partij Garnituren voor kleeden. (1410)

WIJN-HANDEL

VAN (1370)
THOOFT & CO.

ONTVANGEN MET DE HENRIETTA:
40 kn. Vin de Brillettes.
Daar dit partijtje niet groot is en niets meer verwacht wordt, worden de orders zoo spoedig mogelijk verzocht.

GEPREPAREERD IJS

à la Vanille en aux Fruits,
à ¹/₄ Recepis het Glaasje.
Elken DINGSDAG en ZATURDAG in de *SOCIETEIT* te bekomen.

Mede op bestelling verkrijgbaar:
Fromage Glacé à ƒ 5.— tot ƒ 15.— Rec.
(1377) Punch à la Romaine à ƒ 5.— tot 15.— Rec.

PUIKE
MANILLA SIGAREN
N. 2, bij
(1376) SOESMAN & CO.

ONTVANGEN

BIJ
Thooft & Co.:
Cachet Gras Boter, puike Hammen en Gerookte Ribben, Geslagt in stopflesschen, Amandelen in blikken, Banket en Suikerwerk, Frambozen, Aard- en Moerbeijen op water, Engelsche Biscuits en Jams, Holl. en Eng. Zuur, enz. (1372)

SOESMAN & CO.

(1369) hebben weder ontvangen
het zoo gerenommeerde Beijersch Bier.

Pokhouten Kegelballen,

(1411) bij THOOFT & CO.

als de koolmees zei, toen hij op een warmen dag uit de goot dronk," repliceerde Homerus, en presenteerde daarop, na een paar flesschen te hebben ontkrukt, het verlangde in sierlijk kristallen glazen.

„Welke brieven zijn er aangekomen?" vroeg Julius na een pauze, waarin Bacchus zich dapper aan den edelen nectar te goed deed, en de eerste met welgevallen den bruischenden wijn in zijn glas bezag en het heerlijke bouquet genoot.

„Ze hebben mij zoo aanstonds beneden drie gegeven, meneer! en dan is die kerel uit de Hoogstraat er ook weer geweest met een heele groote, maar ik was toevallig boven om meneer afgeborstelde kleeren te brengen, en toen heb ik dien brutalen vent ook eens afgeborsteld, en daarop van den trap gesmeten, en hem zijn boodschap nagegooid, dat ging alles in ééne moeite door. Donder! men moet geen schandaal maken op meneers kast, en kwaad van meneer spreken als ik er bij ben, en toen was ik wat warm, en omdat er toch net een kliekje wijn stond te verslaan, heb ik dat ook meteen maar even opgemaakt, eerst het werk en dan het pleizier, zoo als de moordenaar zeî, toen hij zijn wijf den kop had afgeslagen, vóór dat hij met de kleine kinderen begon." Terwijl hij na deze voor hem bijzonder lange rede, zijn meester de bewuste brieven overhandigde, begon hij tot toelichting van zijn verhaal zulke vreemde gesticulatien te maken, en zoo onophoudelijk met zijn oog te knippen, dat onze Bacchus die, nu in dolce farniente de zoete benevelende geuren eener fijne Havana genoot, ernstig ongerust werd, dat Homerus plotseling een beroerte in zijn linker ooglid had opgedaan. Julius opende lagchende de brieven, doorliep achteloos den inhoud, maar werd op eens blijkbaar ernstiger gestemd bij het openen van den laatste, die, met een stoute hand geschreven, duidelijk sporen droeg van de hevige gemoedsbeweging des schrijvers. Julius las nog eens deze letteren met alle aandacht, verborg toen het geschrift in zijn jas, en opstaande, wierp hij de andere brieven verfrommeld in een hoek van den haard.

„Homerus, voortreffelijke vriend, model van je tijdgenooten, je kunt heen gaan in vrede! of heb je hier nog wat te maken?"

Homerus, die intusschen het een en ander in orde geschikt had, raapte thans met plegtigen ernst de weggeworpen papieren van den grond op, streek ze op zijne knie glad, en op de meest kiesche wijze zorgende ze zóó te behandelen, dat hij de zijde, waarop het adres was gesteld, boven hield, verscheurde hij de brieven ieder presies zes maal en sprak toen op ernstigen toon:

„Ik denk dat meneer daar meer meê te doen heeft, dan ik, zoo als de man binnen den muur tegen den man buiten den muur zeî, toen de dolle stier op hem afkwam; maar het kan nooit goed zijn, als brieven in verkeerde handen komen, zoo als de arme schuldenaar zeide, toen zijn schuldbewijs door abuis bij hem terug kwam."

„Zóó, zóó! nu is het goed mijn edele Homerus; ik zal in de gouden toekomst van je wijze lessen profiteren, en nu verlangt uw heer, dat gij tot versterking uwer dierbare gezondheid de verkwikkelijke buitenlucht eens gaat inademen; adie u dus, mijn nederige vriend, tot morgen."

„Niets meer te belasten, meneer?"

„Niets meer, bonsoir!"

„Dan wensch ik de heeren veel pleizier en wel te rusten, zoo als de doodgraver zeî toen hij een paar had ingerekend, nacht meneeren!"

En het „God bevolen" van onzen Bacchus ging verloren in het kraken van de deurkruk, en Homerus had de kamer verlaten.

Pas waren de heeren alleen of Julius trad op zijn vrolijken vriend toe en de bovenbedoelde missive uit zijn zak nemende, wierp hij hem, onzen Bacchus, bijna in het gezigt met de woorden:

„Wat bliksem! zal me dat nu beteekenen?" Mephisto nam den brief, opende dien en las met de deftigheid van een Amsterdamschen aanspreker:

„WelEd. Heer!

(Ba, het is wat edels dat heer, enfin!) WelEd. Heer! Bijzondere omstandigheden gebieden dringend dat eene zamenkomst tusschen u en mij plaats hebbe. Morgen vroeg, om tien ure wil ik mij ten uwent vervoegen, ten einde opheldering te erlangen van een dubbelzinnig gedrag ten opzigte van mijne zuster,

Als eerlijk man, zoo als ik u nog wil gelooven, „bliksem dat wordt kras," zult gij niet weigeren den broeder te woord te staan, die voor het hoogste en dierbaarste wat hem op

Weder Ontvangen.

De Generaal Michiels heeft aangebragt:

500 KELDERS GENEVER,

van het zoogunstig bekende merk **K & S** welke in kwaliteit en grootte van flesschen, door geene andere merken wordt overtroffen.

(1412) SOESMAN & CO.

Met genoegen kunnen wij mededeelen dat de *ORIENTAL* met de lading

IJS,

alhier gearriveerd is, en binnen een paar dagen met het lossen een aanvang zal gemaakt worden. Per berigt zal later de dag van verkoop bekend gesteld worden.

(1367) ANDREAS, SCHALLIG & CO.

Zink in Bladen,

(1379) bij SOESMAN & CO.

WEDER VERKRIJGBAAR:

Gekleurde en gestreepte Zijde van de fraaiste dessins, bij

(1371) SOESMAN & CO.

Echt Engelsche Hang- en Tafel-lampen,

(1368) bij SOESMAN & CO.

De Pillen van Holloway,

zijn het beste thans bekende geneesmiddel, hetwelk in de Nederlanden verkocht wordt. De bestanddeelen waaruit zij zijn zamengesteld, zijn zoo onschadelijk, dat zij bij het zwakste gestel, zonder aarzelen kunnen genomen worden. Ook voor diegenen welke aan de beterhand zijn, doen zij goede diensten, dewijl zij uitsluitend zijn zamengesteld uit genezende kruiden, de uitvinding van iemand, die er zijn werk van gemaakt heeft, de kwalen waaraan de maatschappij onderhevig is, te verzachten. Zij behooren dus, en verdienen met geestdrift toegejuicht te worden, daar zij aan eene behoefte voldoen die men sedert lang in dit land gevoeld heeft.

De prijzen zijn als volgt:

Doosjes Pillen à . . . . . . *f* 1.—, *f* 3.—, *f* 5.—
Potjes Zalf à . . . . „ 1.—, „ 3.—, „ 5.—

Elk doosje en potje is vergezeld van eene aanwijzing hoe men de Zalf en Pillen gebruiken moet.

Ze zijn op franco aanvrage à contant te bekomen:

Te *Soerabaija* bij E. Fuhri & Co.
„ *Banjoemaas* „ M. S. Chkriman.
„ *Poerworedjo* „ F. Neumann.
„ *Djocjacarta* „ Deekens & Co.
„ *Soeracarta* „ W. Veldman en Wed. Saffinger.
„ *Salatiga* „ F. Kruthoffer.
„ *Tagal* „ Mevrouw de Wed Dort.
„ „ „ A. J. van der Voort.
„ *Cheribon* „ W. Galistan.
„ *Samarang* „ de Groot, Kolff & Co., H. L. de Lyon, Nootbaar & Joosten en bij Soesman & Co.

(1413)

PAS UITGEPAKT:

BLANCO BOEKEN

(*Fransch Fabriekaat.*)

Keurig ingebonden in geheel lederen band met Koperen hoeken, in stellen van

Grootboek,
Journaal,
Kopyboek,
Memoriaal,
Kasboek en
Dagboek.

VOORTS:

Een assortiment van alle mogelijke soorten van blanco boeken in verschillende dikten en formaten, met eenvoudige nette half linnen en half lederen banden.

ALSMEDE:

Gedrukte Expeditie- en Weegboeken, enz.

DE GROOT, KOLFF & CO.

(1230) *Samarang.*

Wissels op Nederland,

(1378) bij DORREPAAL & CO.

Wissels op Batavia,

te bekomen bij

(1414) B. KOPERSMIT & CO.

LONGUE-VUES NAPOLEON III.

Deze nieuw uitgevonden volgens een geheel nieuw systema bewerkte

VELD-VERREKIJKERS,

de meest voortreffelijke van alle bestaande, zijn te bekomen bij

(1187) DE GROOT, KOLFF & CO.

LOTEN

VOOR DE

237ste STAATS-LOTERIJ

Een Heel Lot ad *f* 100.—
Een Half „ „ „ 50.—
Een Vijfde „ „ „ 20.—

Te *Samarang*, bij

(1292) DE GROOT, KOLFF & CO.

SAMARANGSCHE

GELD-LOTERIJ.

Wordt ter kennisse van belanghebbenden gebragt, dat bij de op den 14den October, ten overstaan van den Notaris A. F. LENS, plaats gehad hebbende trekking der GELD-LOTERIJ, de gestelde Prijzen en Premiën zijn gevallen op de navolgende Nummers:

N°. 639	*f* 40,000	N°. 18	*f* 300
„ 232	„ 20,000	„ 577	„ 300
„ 669	„ 10,000	„ 901	„ 300
„ 393	„ 5,000	„ 34	„ 300
„ 427	„ 3,000	„ 197	„ 300
„ 225	„ 2,000	„ 916	„ 200
„ 195	„ 1,500	„ 189	„ 200
„ 145	„ 1,000	„ 683	„ 200
„ 894	„ 600	„ 165	„ 200
„ 30	„ 400	„ 687	„ 200
„ 736	„ 300	„ 706	„ 200
„ 434	„ 300	„ 712	„ 200
„ 959	„ 300	„ 221	„ 200
„ 521	„ 300	„ 648	„ 200
„ 313	„ 300	„ 939	„ 200
„ 967	„ 300	„ 608	„ 200
„ 110	„ 300	„ 403	„ 200
„ 35	„ 300	„ 37	„ 200
„ 149	„ 300	„ 348	„ 200
„ 900	„ 300	„ 84	„ 200
„ 891	„ 300	„ 418	„ 200
„ 863	„ 300	„ 180	„ 200
„ 131	„ 300	„ 599	„ 200
„ 537	„ 300	„ 941	„ 200
„ 366	„ 300	„ 773	„ 200
„ 766	„ 300	„ 545	„ 200
„ 582	„ 300	„ 120	„ 200
„ 897	„ 300	„ 402	„ 200
„ 849	„ 300	„ 404	„ 200
„ 948	„ 300	„ 29	„ 200

De twee Premiën ieder groot *f* 2000.— op de Nummers 167 en 11, zijnde respectivelijk het eerst en laatst uitgekomen Nummer.

Namens de Kommissarissen belast met het beheer der Loterij voornoemd:

De Secretaris,

(1388) H. C. VAN DER WAL.

PHOTOGRAPHISCH ATELIER.

Portretten op Papier en Glas,

in alle soorten van lijsten.

PORTRETTEN IN STEREOSCOPEN.

(1262) W. ABELS.

VERLOREN:

Paardrijdende van *Peloran*, langs den *Bodjongschen weg*, door de *stad*, voorbij het *R. C. Weeshuis*, langs het *Zeestrand:* Een zilveren *SNUIFDOOS.*

De vinder kan des verkiezende de geheele waarde als belooning erlangen; zich adresserende bij

(1415) P. DRUIJVESTEIN.

SAMARANGSCH LIEFHEBBERIJ TOONEEL

TOT

Nut en Vermaak.

Op Donderdag 28 October aanstaande, zal met medewerking van de

MUZIJK-VEREENIGING ST. CECILIA,

TEN TOONEELE GEVOERD WORDEN:

DE BARBIER VAN STRAATSBURG

OF DE

FRANKFORTER LOTERIJ.

Blijspel in drie Bedrijven.

Voorafgegaan door het

LANDHUIS

aan den grooten weg.

Blijspel in één Bedrijf.

Toegang-kaartjes zijn verkrijgbaar op den dag der voorstelling van 's morgens 9 tot 2 ure, aan het Komediegebouw, en bij den Heer Van der Wal, op het Politie Kantoor.

Vaste plaatsen kunnen op dien dag aan het Komediegebouw besproken worden.

DE PRIJS IS BEPAALD:

Voor een Heer, Dame of Kind . . . *f* 3.—

De deuren zullen om 6 ure geopend zijn.

Aanvang ten 7 ure precies.

Namens de Directie:

De Secretaris,

(1416) H. C. VAN DER WAL.

De ondergeteekenden hebben de eer het geachte publiek bekend te maken, dat zij hunne TOKO aan den Heer **F. G. J. GEIB** hebben overgedragen, zullende zij alsnu overgaan tot de liquidatie hunner uitstaande zaken.

Onder dankbetuiging voor het genotene vertrouwen, verzoeken zij beleefdelijk hetzelve wel aan hunnen opvolger te willen schenken.

Samarang, VAN HULSTIJN & CO.
1 *October* 1858. (1417)

Met referte tot bovenstaande bekendmaking, heb ik de eer ter kennisse van het geëerde publiek te brengen, dat ik de daarin bedoelde TOKO-ZAAK met behulp mijner oudste Zuster **L. V. GEIB** zal voortzetten onder de firma

GEZUSTERS GEIB;

belovende eene steeds prompte en civiele bediening

Samarang, F. G. J. GEIB.
1 *October* 1858. (1418)

De firma *W. H. CRUGER & CO* wordt op heden ontbonden; de uitstaande zaken zullen door den ondergeteekende worden ten einde gebragt, die daarvoor *in liquidatie* zal teekenen.

J. P. VAN ROUVEROY VAN NIEUWAAL.
Stads-Apotheker.

Samarang, 15 *October* 1858. (1381)

De ondergeteekende, deelgenoot der firma **W. H. CRUGER & CO.**, door aankoop alleen eigenaar der Stads-Apotheek geworden zijnde, zal die zaak op denzelfden voet voor zijne rekening en op zijn' naam blijven voortzetten.

J. P. VAN ROUVEROY VAN NIEUWAAL.
Stads-Apotheker.

Samarang, 15 *October* 1858. (1382)

Aanvrage om Klerken:

Twee goede KLERKEN kunnen op redelijk loon plaatsing erlangen.

Adres franco:

(1420) Procureur DE SEYFF.

---

aarde is, de eer en zielsrust zijner zuster, wil en zal waken. Zuivering van een blaam, dien gij heden avond op u hebt geladen, een blaam, die een smet heeft geworpen op uw, en helaas voor de wereld ook op haar karakter, is het doel dat ik mij van een ernstig mondgesprek met u heb voorgesteld. Weiger niet, wat ik u bidden mag dit mijn verzoek in te willigen, maar verschaf mij de zekerheid, die mijne goede zuster bezielt, dat geen oneerlijke bedoelingen worden gekoesterd door den man, dien zij zonder blozen meent te mogen beminnen.

UEd. Dienaar,
L.... Wilhelm de Bruin."

„Mooi! dat heb je er nu van, eene liefdesgeschiedenis te beginnen, zonder voorkennis van de familie en den beschermer! Waarom heb je ook niet dadelijk, als het toch zoo als je bezweert en bezwetst, ernstig gemeend is, rondement met den broêr gesproken, in plaats van alles in het duister, stil en geheim te beknoeijen? Ik geef Willem volmaakt gelijk; de kerel kan als fatsoenlijk man niet anders handelen!"

Maar parbleu! heb ik je dan niet verteld, dat die vent (volgens eigen declaratie van Lucie) een vooroordeel tegen mij heeft, de hemel weet waarom en... en...."

„Jawel precies, en dat zij, Lucie namelijk, heel graag zou zien dat je zelfs eens met broêr er over gingt spreken?" vervolgde Bacchus. „En heb je dat al gedaan?"

„Neen, maar het was mijn plan het morgen op den dag te doen, dat weet de hemel en nu Willem mij toch is voorgekomen, zal ik hem op den bepaalden tijd te woord staan; ik zal hem de zaak eerlijk openleggen en hoe dan ook zijn oordeel zijn moge, het zij hij weigere of toestemme, trots hem! trots mijne familie, ja! ten spijt eener geheele wereld, Lucie zal ik tot de mijne maken, zoo waarlijk helpe mij...

„Halt kerel! doe niet zoo ligtzinnig een eed; dat beteekent toch niets, bedenk liever eerst nog eens ernstig, wat, bij het doorzetten van de zaak, zoo al de onvermijdelijke gevolgen zullen zijn. Vooreerst, gesteld dat Willem...."

„Ik heb alles bedacht, lang en ernstig overwogen, en mijn besluit is onherroepelijk en vast Lucie, en geen andere wordt mijn vrouw!"

„Kom! je wordt theatraal, drink eens, kerel! dat zal je goed doen. Nu de zaak je toch ernst is, hoop ik dat alles zonder ongelukken en scênes zal afloopen, spreek eerst nu morgen eens bedaard met Willem, en kan je het met hem eens worden — en dat zal zich wel sehikken, is hij eerst overtuigd, dat het je nu niet weêr om een ligtzinnige amourette te doen is — schrijf, of liever marcheer dan zelfs naar de Pipa en Mima en de oudelui zullen, als ze zien dat je de grap eens in je kop hebt, oudergewoonte „wel amen" zeggen, uit vrees dat je anders toch je gang zult gaan, of dat bij eene weigeringde eerste de beste rivier het voorland zal worden van het lieve, eenigste, stijfkoppige en doodelijk verliefde zoontje, en nu merk ik dat d eflesch cadaver is, geef eerst nu eens een paar andere, vooral van die etiquette, en laat ons dan nog eens wat fideel zitten te kletsen.

„Zie niet zoo gek uit je oogen, als je niet wilt dat ik mij nog een beroerte lach. Zie zoo! zet je tronie weer eens in een fatsoenlijken plooi, nu eerst nog een cigaar, as je blieft! O! dankje, vuur heb ik al, en thans eens dat edele muscadellensap geplengd. Santé, amice! en leve de wijn, en alle mooije meisjes!"

Julius zag eerst nog tamelijk barsch, maar schonk zich toch een boordevol glas in, dronk er toen met een akelig afgetrokken voorkomen als in een droom vier achtereen uit, en plaatste zich toen, terwijl zijne trekken langzamerhand hunne gewone uitdrukking aannamen, naast zijn vrolijken raadsheer aan de tafel, en spoedig waren beiden in levendig disconrs verdiept.

Daar sloeg de pendule op den schoorsteen twaalf ure, en onze Bacchus sprong op, als ware hij plotseling met een speld geprikt.

(Vervolg hierna.)

De ondergeteekende verklaard, het bij kapitein DEIBEL, gezagvoerder van het N. I. Barkschip *WILHELMINA COX*, gedurende eene reis van *Batavia* naar *Samarang* met zijne familie zeer goed te hebben gehad en door ZEd. en stuurlieden zeer solide te zijn behandeld, en dus HunEd. en schip in gemoede aan reizigers kan aanbevelen.

P. PATTCHÉ.

SAMARANG, 12 *October* 1858. (1394)

Stemmen, Repareren en Verkoopen VAN PIANO'S.

VOOR HET STEMMEN

van eene driesnarige Piano. f 10.—

„ „ tweesnarige dᵒ. „ 8.—

bij abonnement 2 maal per maand. „ 10.—

(1406) F. BOURRET.

TE HUUR:

Het Huis gelegen aan de *Heerenstraat*, laatstelijk geoccupeerd door den WelEd. Gestr. Heer Mr. TJARDA VAN STARKENBORGH, te bevragen bij Mevr. de Wed. ALTHEER,

SAMARANG, *op Zeestrand.*

9 *October* 1858. (1395)

TE HUUR:

Het Huis over het *Paleis van Justitie*, laatstelijk bewoond door Mr. *ROOSEGAARDE BISSCHOP.*

Adres bij

( ) DORREPAAL & CO.

TE KOOP:

Een groote, ruime en gemakkelijke Reis-wagen; bij

(1386) SOESMAN & CO.

TE KOOP:

Eene Seraphine-Orgel,

(1396) bij GEZUSTERS GEIB.

TE KOOP:

Een zoo goed als nieuwe Engelsche Reiswagen, op acht Veeren; bij

(1385) L. VAN TRAPPE.

TE KOOP

WEGENS VERTREK:

Twee IJZERSCHIMMELS RIJPAARDEN, 4 voet hoog, *Macassar* en *Sumbawa* ras. Informatiën bij

(1384) J. P. BRANDES.

PASSAGE NAAR SOERABAIJA

wordt aangeboden per Ned. Schip

JACOB ROGGEVEEN,

Kapitein

VOS VAN MARKEN.

Adres bij *De Agenten,*

(1397) DORREPAAL & CO.

PASSAGE NAAR NEDERLAND,

wordt aangeboden met het snelzeilend Nederlandsch schip

DOELWIJK, kapt. K. J. SWART.

Deze bodem beveelt zich aan door deszelfs aangename en gemakkelijke inrigtingen voor passagiers, voert buitendien een' geëxamineerden doctor, en zal denkelijk tegen het einde van November naar *NEDERLAND* vertrekken.

Nadere informatiën te bekomen te *Batavia*, *Soerabaja* en alhier bij

De Agenten,

(1387) B. KOPERTMIT & CO.

Geboorten.

Op den 30sten September, voorspoedig bevallen van eene Dochter JOSEPHINE CARON, geliefde Echtgenoot van

(1389) C. W. MEHLBAUM.

Bevallen van een' Zoon R. A. MANGOLD, *van Groll.*

TJANDIE, 9 *October* 1858. (1390)

Sterfgevallen.

Op den 8sten dezer overleed, na een smartelijk lijden van ruim eene maand, onze geliefde moeder DIANA LAVENIA BOGAARDT, geboren *BASSET*, in den ouderdom van 49 jaren.

SAMARANG, L. A. L. GEESDORP,

den 10*den October* 1858. *geb. Bogaardt.*

CHS. W. BOGAARDT.

(1391) H. C. BOGAARDT.

SAMARANG.

Bij het ter perse leggen dezes, vernemen wij dat de LANDMAIL te *Batavia* gearriveerd is.

— In den namiddag van den 15den dezer, had de Inlander genaamd *Mohamat Saleh*, woonachtig in de dessa *Winong*, district *Perboean*, in het Regentschap *Kendal*, terwijl hij met twee zijner makkers in de rivier *Kedongdjobo*, nabij de dessa *Tandjong*, in genoemd district, met visschen bezig was, het ongeluk gehad van in het water te vallen en in eene diepte van slechts 10 voeten te verdrinken.

— Wij zijn in de gelegenheid globaliter den afloop der gisteren plaats gehad hebbende verpachtingen van 's lands middelen mede te deelen.

De vermindering is schijnbaar exorbitant, maar staat in verband met de verliezen welke in het vorige jaar het gevolg waren van eene overmatige opdrijving ten gevolge van eene overspannen concurrentie.

Wij hopen in een volgend nummer meer détails omtrent deze zaak te kunnen geven. Intusschen vermelden wij den afloop der pacht zoo als die heeft plaats gehad.

Opbrengst der pacht van Amfioen over 1859.

	Waarde der Amfioen.	Pachtschat.	Totaal.	
Samarang	f 30000.—	f 28000.—	f 58000.—	's m.d.
Kadoe	„ 12500.—	„ 9000.—	„ 21500.—	„
Bagelen	„ 8500.—	„ 7000.—	„ 15500.—	„
Banjoemaas	„ 7000.—	„ 1000.—	„ 8000.—	„
Solo	„ 45000.—	„ 30000.—	„ 75000.—	„
Djocja	„ 25000.—	„ 18000.—	„ 43000.—	„

Opbrengst 's lands gewone of kleine middelen.

Vischpacht.	f 4200.—	's maands.
Slagten van Rundvee en Buffels.	„ 4900.—	„
Idem van Varkens, enz.	„ 1000.—	„
Verkoop van Arak, Rum en Tjoe in het klein.	„ 1600.—	„
Pop- of Thohotafels.	„ 4000.—	„
Lombard- of Pandjeshuizen.	„ 2500.—	„

AANGEKOMEN PERSONEN.

Van den 15den Oct. tot en met den 21sten Oct. 1858.

H. Doijer Hzn, L. Kallenberg, F. Neumann, mevr. C. C. Engelman, W. H. M. von Haack, H. F. Klein, A. P. Michel, J. D. Michel, J. P. van Osseubruggen, B. Bennekamp, A. W. Muller wed. van Leuven, J. H. Soesman, D. G. de Jonker, J Moerkerker, mevr. de wed Jansen, F. P. Schrevel, J. G. Fredriksz, M. Ginus, J. L. Bloemhard, G. P. Westenberg, C. Portier, G. Hoofd, O. van Rees, B. A. H. F. van Stenus, Schouck, H. F. Jansen.

VERTROKKEN PERSONEN.

F. la Fontaine, K. C. Meulenhof, E. N. Dijkstra, Niepce, W. Soekias, L. E. Dort, J. E. van Amstel, D. C. Muller, D. G. de Jonker, F. Neumann, G. A. de Jonker, E. J. S. Wijchgel, G. H. van Rees, B. Bennekamp en een kind, M. Ginus, F. Nagel, H. G. van der Woude, P. van der Dussen, J. G. Fredriksz, J. P. Schrevel, wed. Catenius, C. Andreas, O. van Rees, Schonck.

Schepen in Lading,

op den 21sten October.

Naar BATAVIA, Ned. bark Postiljon, kapt. *J. C. van der Poll*, agenten *van den Broek en Veeckens.*

Naar ——— Ned. Ind. bark Soedul Hair, kapt. *Said Abdulla Bin Oemar Baharoon*, agent *Gezagvoerder.*

Naar ——— Ned. Ind. bark Naim Balgair, kapt. *Sech Abdulla Bin Salim Biljoen*, agent *Gezagvoerder.*

Naar NEDERLAND, Amer. bark Goldin Rule, kapt. *Th. Maijo*, agenten *Mac Neill en Co.*

Naar ——— Ned. schip Doelwijk, kapt. *K. J. Swart*, agenten *B. Kopersmit en Co.*

Naar BATAVIA, Ned. schip Philips van Marnix, *E. van Duijn*, agenten *B. Kopersmit en Co.*

Naar ——— Ned. Ind. bark Wilhelmina Cox, kapt. *M. P. Deibel*, agent *Gezagvoerder.*

Naar ——— Amer. schip Oriental, kapt. *G. W. Parker*, agenten *Mac Neill en Co.*

Naar BATAVIA, Ned Ind. bark Alnoor, kapt. *Sech Sultan Bin Achmat Marianie*, agent *Gezagvoerder.*

Naar ——— Ned. Ind. brik Salim, kapt. *Said Hamit Bin Achmat Segaf*, agent *Gezagvoerder.*

Naar SOERABAIJA, Ned. bark Henriette, kapt. *J. Portengen*, agenten *B. Kopersmit en Co.*

Naar ——— Ned. Ind. bark Kiem Teksing, kapt. *Kwee Tjoen Sing*, agent *Gezagvoerder.*

Naar ——— Ned. Ind. bark Djoedul Karim, kapt. *Abdul Rachman Sedik*, agent *Gezagvoerder.*

Naar NEDERLAND, Ned. schip de Amstel, kapt. *H. H. Rademaker*, agenten *B. Kopersmit en Co.*

Naar ——— Engels bark Anna Forster, kapt. *H. N. Clarke*, agenten *Mac Neill en Co.*

Naar ——— Ned. bark Generaal Michiels, kapt. *F. G. Visser*, agenten *Dorrepaal en Co.*

Naar SOERABAIJA, Ned schip Jacob Roggeveen, kapt. *J. Vos van Marken*, agenten *Dorrepaal en Co.*

Scheepsberigten.

AANGEKOMEN.

Oct. 14 - Ned. bark *Henriette*, J. Portengen, v. Batavia 9 Oct.— Ned. Ind. brik *Sophia*, G. Schuit, v. Batavia 9 Oct.

Oct. 15 - Ned. Ind. bark *Fathool Rachman*, Said Abdul Bin Mohamat Segaf, v. Sumbawa 9 Oct.

Oct. 17 - Ned. Ind. bark *Kiem Tiksing*, Kwee Goat Sing, v. Riouw 27 Sept.

Oct. 19 - Ned. Ind. bark *Joedul Karim*, Abdul Rachman Sedik, v. Banjermassing 7 Oct.— Engels. bark *Anna Porstel*, H. N. Clarke, v. Soerabaija 13 Oct.— Ned. bark *Generaal Michiels*, F. G. Visser, v. Batavia 14 Oct.

Oct. 20 - Ned. schip *De Amstel*, H. H. Rademaker, v. Probolingo 16 Oct.— Ned. schip *Jacob Roggeveen*, J. vos van Marken, v. Batavia 16 Oct., passagier de Heer Westenberg.

VERTROKKEN.

Oct. 15 - Zweeds. brik *Wanje*, Söderberg, v. Batavia en Nederland.— Ned. Ind. schoener *Hap Hoat*, Hoe Ollo, n. Grissee.— Ned. Ind. stoomschip *Samarang Packet*, J. F. Scheel, n. Batavia, met Z. M. troepen.

Oct. 16 - Ned. Ind. bark *Sing Lie*, Tjie Tik Goan, n. Riouw.— Ned. Ind. bark *Joen Goan*, Liem Tiauw Kie, n. Tagal.

Oct. 17 - Ned. Ind. brik *Sophia*, G. Schuit, n. Soerabaija.— Ned. Ind. schoener *Bella*, Jono, n. Pasaroean.— Ned. Ind. schoener *Hap Eng*, Tan Kie, n. Muntok, Riouw en Singapoer.— Ned. Ind. schoener *Komeij*, Said Alie Bin Osman Alhabassij, n. Soerabaija.

Oct. 19 - Ned. Ind. bark *Idra Koolmona*, Said Hoesin Bin Achmat, n. Pontianak.— Ned. Ind. bark *Sarie Mashoor*, Djamal, n. Singapoer.— Fransch schip *Chili no.* 2, E. Vue, n. Frankrijk.— Ned. schip *Bernard Hertog van Saxen Weimar*, Hazewinkel, n. Nederland, met achttien terugkeerende militairen.

Oct. 21 - Ned. bark *De Zwijger*, Hoogland, n. Nederland.

AAN- en UITVOER te SAMARANG, *van den 14den tot en met den 21sten October* 1858.

AANVOER.

Van Sumbawa met de Ned. Ind. bark Fatoor Rachman, kapitein *Said Abdul Rachman Bin Mohamat Asegaf.*

201 ps. paarden en 8 pik. was, *Order.*

Van Batavia met de Ned. Ind. brik Sophia, kapitein *G. Schuit.*

50 ks. suikerwerk en 1 ks. vanille, *Bijleveld & Co.*

22 trossen touwwerk, 1 ketting en 10 vs. groene zeep, *A. Despéroux.*

En andere lading van Batavia bestemd voor Soerabaija.

Van Nederland met de Ned. brik Henriette, kapitein *J. Portengen.*

3 kn. ijzerwerk, *W. Semster.*

2 kn. Orgels, *Pietermaat.*

1 kt. blik- en glaswerk, 2 kn. kristal en porcelein, 1 kt. kramerij en 1 kt. kinderspeelgoed, *B. Kopersmit & Co.*

1 kt. wijn, *F. J. Berg.*

1 ks. en 1 pakje, 3 kn. papier, 52 kn. en 3 bn. manufacturen 1 ks., instrumenten, 2 kn. koopmanschappen, 4 ks. provisien en 6 vs. boter *Dorrepaal & Co.*

1 doosje horologien, *G. Lebret.*

20 bn. koffij zakken, *Salomonson & Meijer.*

150 kn. bier, *van den Broek & Veeckens.*

2 fusten en 40 kn. wijn en 42 kn. en 50 kelders genever, *Thooft & Co.*

200 kelders genever, 1 kt. en 1 pakje koopmanschappen, *Soesman & Co.*

1 kt. boeken, *F. W. Baumgarten.*

5 kn. manufacturen, *C. Damnitz & Co.*

19 kn. wijn, *Schmidt.*

1 ketel en 42 col. machinerien, *Mac Neill, Fraser & Co.*

25 ks. wijn en 4 vn., 16 kn. en ks. en 2 bn. koopmanschappen *J. Hijmans.*

1 kt. diversen, 1 ks. portret, 40 mand. selterswater, 200 kn. en 70 bn. manufacturen en 1 pakje monster, *van Maanen & Co.*

10 vs. zilvermunt, *Gouvernement.*

50 kn. en 60 mandjes bier, 150 vs. boter en 700 kelders genever, *Order.*

12 kn. wijn, 16 kelders genever, 6 kn. bier, 20 vs. boter, 7 kn. groenten in water en in azijn, 1 kt. koeken en 25 ps. hammen, *Gezagv.*

En andere lading van Nederland bestemd voor Soerabaija.

Van Riouw en Singapoer met de Ned. Ind. bark Kiem Peksing, kapitein *Kwee Tjoensing.*

Lading van Riouw.

725 pik. gambier, *Gezagvoerder.*

Lading van Singapoer.

100 ps. en 26 rol. Chin. zijdenstoffen, 52 zak. gadoong, 20 zak. kruidnagelen, 4 pik. was en 2 kn. Chin. docken, *Gezagvoerder.*

Van Nederland over Batavia met de Ned. bark Generaal Michiels, kapitein *F. G. Visser.*

200 kelders genever, *Soesman & Co.*

1 doos bijouterien, 25 kn. wijn, 1 kt. parfumerien, 29 col. diversen en 39 ks. en 12 vs. provisien, *Dorrepaal & Co.*

500 kelder genevers, 7 kn. diversen, 20 kn. wijn, 7 col. en 5 kn. koopmanschappen *Thooft & Co.*

3 kn. likeur en kramerijen, *B. Kopersmit & Co.*

1 kt. regaal, *H. A. van Rossem.*

12 vs boter, *C. A. Varkevisser.*

25 kn. wijn en 2 kn. koopmanschappen, *J. Hijmans.*

1 kt. manufacturen, *C. Damnitz & Co.*

339 coll. provisien, 65 kn. gedistilleerd, 25 kn. wijn, 1 kt. kleederen, 1 kt. ijzerwerk en 14 coll. diversen, *Order.*

20 rollen zeildoek en 117 pr. schoenen, *Gezagvoerder.*

Van Banjermassing met de Ned. Ind. bark Djoedul Karim, kapitein *Abdul Rachman Sedik.*

4823 bos. bindrotting, 5735 ps. kadjang matten, 350 ps. lanang planken, 27 pik. trassie en 12000 gez. eijeren, *Order.*

Van Nederland over Batavia met het Ned. schip Jacob Roggeveen, kapitein *J. Vos van Marken.*

Lading van Nederland bestemd voor Samarang en Soerabaija.

41 baaltj. drills, 81 ps. hammen, 50 ps. Gouds. kazen, 2712 col. diversen, 57/m. ps. steenen en 160 vs. specie, *Order.*

Lading van Batavia bestemd voor Samarang.

25 bn. drills, *Dorrepaal & Co.*

UITVOER.

Naar Riouw met de Ned. Ind. bark Sing Lie, kapitein *Tje Teksan.*

400 ps. malocka matten, *Gezagvoerder.*

Naar Soerabaija met de Ned. Ind. brik Sophia, kapt. *G. Schuit.*

16 kn., 40 pak. legmatjes en 250 ps. diverse houtwerken, *Havenm.*

Naar Tagal met de Ned. Ind. bark Joen Goan, kapt. *Liem Tian Kie.*

11 ps. chitsen, 60 ps. sarongs en kleedjes, 10 pik. kandij-suiker en 300 ps. zilveren gulden, *Gezagvoerder.*

Naar Riouw en Singapoer met de Ned. Ind. schoener Hap Eeng, kapitein *Tankie.*

520 pik. rijst en 20 korg. Java soekin, *Gezagvoerder.*

8 korg. Java matten, 28 kol. Java tabak, 12 korg. Java batik kleedjes en sarongs, 5 pik. koperen gongs, 2 pik. kandij-suiker, 20/m. ps. Java sigaren en 5 pik. aardappelen, *Tjan Kam Soei.*

5½ korg. Java matten, *Sech Achmat Ro-Egie.*

80 ps. zilveren Sp. matten en 820 ps. zilveren rijksdaalders, *Hadjie Abdul Rachman.*

Naar Soerabaija met de Ned. Ind. schoener Kommoij, kapitein *Said Alie Bin Osman Alhabassij.*

1 kt. mineraal water, *C. Damnitz & Co.*

48 ps. kelderflesschen, *J. Berne.*

3½ korg. Java gebatik kains, *Kallenberg.*

19 kn. Europ. lijnwaden en 35 pik. spianter, *Gezagvoerder.*

Naar Singapoer met de Ned. Ind. bark Sarie Elmansoor, kapt. *Djamal.*

470 pik. bindrotting, 3 pik. zw. vogelnestjes, 43 korg. stroo-hoeden, 29 pik. sagoe, 8 korg. Daijaks. matten en 9605 ps. zilveren munt, *Diverse personen.*

Naar Nederland met het Ned. schip Bernard Hertog van Saxen Weimar, kapitein *P. H. Hazewinkel.*

5481 pik. Gouv. koffij en 25 pik. bindrotting, *N. H. M.*

Naar Nantes met het Frans. schip Chili No. 2, kapt. *E. Vue.*

7793 pik. suiker en 2000 pik. koffij, *Dorrepaal & Co.*

Naar Pontianak met de Ned. Ind. bark Idrakool Mana, kapitein *Said Hoessin Bin Achmat Hadat.*

835 pik. rijst, 3½ doz. Java siropen, 73 pr. muilen en schoenen, 200 ps. kaarsen, 20000 ps. kroepook, 8½ doz. Europ. en 4 pik. en 8½ korg. Java blik en koperwerk, 4 ps. lampen, 1 stel thee-servies, 2 kod. Java tabak, 3100 ps. Java aardewerk, 15½ korg. Java kleedjes, zijden plangies en dito soekin, 7 pik. aardappelen, 85 ps. schapen, 9 pik. katjang olie, 32 ks. zeep, ½ pik. medicijnen, 7 ps. kleeder-kast, 5 pik. tamarinde, 1 pik. roode uijen en 1000 ps. zilveren gulden, *Diverse personen.*

Naar Nederland met het Ned. schip Anthoina Geertruida, kapitein *C. Torbes Brouwning.*

5568 pik. Gouv. koffij, *N. H. M.*

Naar Nederland met het Ned. schip Reijerwaard, kapt. *L. W. E. Bruijgom.*

5502 pik. suiker, 2500 pik. koffij en 123 pik. bindrotting, *B. Kopersmit & Co.*

Naar Nederland met de Ned. bark de Zwijger, kapt. *P. P. Hoogland.*

4910 pik. Gouv. koffij, *N. H. M.*

Naar Singapoer en Riouw met de Ned. Ind. brik Salim, kapitein *Said Hamit Bin Achmat Segaf.*

1120 pik. rijst, 45 pik. zw. suiker, 120 pik. groene katjang, 30 pik. tamarinde, 1 pik. koperen gongs, 40 korg. Java bezems, 61 korg. Java stroo-matten, 21 kod. Java tabak, 2 pik. Chin. medicijn, 9 korg. Java lijnwaden, 20 pr. gebord. muilen, 50 ps. schapen, 15 pik. aardappelen en 2700 zilveren gulden, *Diverse personen.*

Marktprijzen te Samarang.

Koffij, f 30.—

Suiker, Nᵒ. 16, f 18.

Indigo, per pond f 4.30 afgedaan.

Koe-Huiden, per corge f 50.— à f 52.— } chasarsch op levering geb.

Buffel-Huiden, per kodie, f 50 à f 52.— }

Staart Peper, f 52.— Mankeert.

Rijst, eerste soort, per 28 pikols f 125 à f 130.—

„ tweede „ idem. f 105 à f 110.—

Klapper Olie, per pikol, f 17½.—

Katjang „ idem. f 17.—

Rotting, per pikol, f 7.— à f 8½.—

Kadjang Matten, per 100 stuks, f 17.—

Wisselkoers op Holland 6/m. à pari.

Protestantsche Eeredienst.

Zondag den 24sten October 1858.

des voormiddags ten 9 ure,

C. P. LAMMERS VAN TOORENBURG.

Roomsch Catholijke Eeredienst.

Zondag den 24sten October 1858.

Eerste H. Dienst *des morgens ten 7 ure.*

Hoog Dienst *des voormiddags ten half 9 ure.*

LOF *des avonds ten 7 ure.*

BIJVOEGSEL
behoorende bij het
SAMARANGSCH ADVERTENTIE-BLAD.
van Vrijdag 22 October 1858, No. 43.

LANDMAIL BERIGTEN,

loopende tot 24 Augustus 1858.

NEDERLAND.

— Uit de Woldstreek wordt ons geschreven, dat daar ll. Zaturdag omstreeks 2 uur namiddag een vrij hevig onweder losbrak, vergezeld van een stortregen, waardoor in den tijd van een half uur dat hetzelve aanhield, de sloten een aanzienlijke hoeveelheid water bekwamen, zelfs die bij den aanvang van den regen nog geheel droog waren.

Ongelukkig echter viel er met den regen, inzonderheid te Hellum en een gedeelte van Schildwolde, zware hagel, of liever stukken ijs, waardoor een aantal glasruiten werden stuk geslagen, groote schade aan boom- en tuinvruchten werd aangebragt, en het boekweitgewas op vele plaatsen grootendeels werd vernield.

Het onweder schijnt overigens in deze provincie niet zeer hevig geweest te zijn en was wegens den overvloedig daarbij gevallen regen van weldadigen invloed op de naar water dorstende landen.

Maar treurig zijn de berigten die wij aangaande dat onweder uit andere provinciën, bepaaldelijk uit Overijssel en Drenthe vernemen. Wij laten hier eenige dier berigten volgen:

Uit Enschedé schrijft men het volgende van den 15den: Gisteren namiddag omstreeks vijf uur barstte een hevig onweder in deze omstreken los. Verblindende bliksemstralen en zware donderslagen volgden elkander onophoudelijk op. Al spoedig was eene boerenwoning in de nabijheid, bewoond door drie huisgezinnen, getroffen en stond in vlam. De dochter van een dezer bewoners, een kwartier uurs van daar woonachtig, ontwaart in de verte den brand, en spoedt zich buitenshuis; nog een straal en ook zij valt getroffen ter neder en ook hare woning wordt eene prooi van het woedende element. Eene koe en eene geit benevens al het huisraad zijn in deze woningen verbrand. Uit alle omliggende plaatsen hoort men van ongelukken en eenige menschen moeten doodelijk getroffen zijn.

Te Haaksbergen werd door dit geduchte weder een huis van de Hervormde diakonie, bewoond door H. Mengerink, getroffen en is geheel afgebrand. Met moeite heeft men de voor weinige dagen bevallen huisvrouw, de kinderen en het vee kunnen redden. Een huis verder vond men een 80jarig grijsaard, door den bliksem getroffen, nog in den arm hebbende eenige schooven boonen, die hij naar huis wilde halen.

In het gehucht Getelo onder Ulzen is de bliksem geslagen in het huis van den landbouwer Dierikenaer, waarbij de dienstmeid zoodanig getroffen werd, dat zij daarbij is omgekomen; ook daar heeft het vuur alles vernield. Onder Woolde in Hengelo is een wever, in het weefgetouw zittende, door den bliksem doodelijk getroffen.

Te Steenwijk trof de bliksem een voor omstreeks twee jaren nieuw gebouwde korenmolen, tengevolge waarvan deze spoedig geheel was afgebrand.

Ook in Drenthe liet het onweder treurige sporen van zijn aanwezen achter. Te Meppen onder Zweeloo werd eene nieuw gebouwde boerenbehuizing van Geertje Stoker, weduwe van J. Hoving, en kinderen, door den bliksem getroffen en door den brand in weinige oogenblikken geheel vernield. 't Grootste ongeluk hierbij is, dat de weduwe zelve door den bliksem is getroffen en onmiddelijk gedood. 't Huis noch de inboedel waren verwaarborgd. Twee kalveren en genoegzaam de geheele inboedel zijn eene prooi der vlammen geworden.

— Dingsdag l.l. is alhier overleden Christiaan Maandag, in den wandel genoemd *de Zwarte Maandag*, in 1787 geboren op Macassar, vermoedelijk uit eene slavin, althans, zijne ouders zijn altijd zoowel voor Maandag als anderen onbekend gebleven; van daar ook dat hij bij het voltrekken van zijn huwelijk niet bij magte was aan de formaliteiten der wet te kunnen voldoen en hem bij koninklijk besluit is vergund, om zonder eenige acte van geboorte, als anderzins, van zijnen kant een huwelijk te mogen aangaan.

Van zijne komst alhier tot aan zijnen dood, was hij altijd het voorwerp van nieuwsgierigheid.

Als lijfeigene van de heeren gebroeders en tweelingen E. J. en D. S. Smit, is Maandag alhier uit het verre Oosten door de genoemde heeren medebragt, die ook altijd liefderijk voor zijn onderhoud hebben gezorgd, terwijl vermoedelijk de familie van die heeren nog steeds tot aan zijnen dood aan Maandag eene wekelijksche bijdrage verschafte.

In zijne kinderjaren als een heiden de afgoden dienende, hebben bovenbedoelde heeren hem in de Christelijke waarheden met alle zorg doen onderwijzen en is Maandag dan ook na afgelegde belijdenis, in eene plegtige voormiddag-Godsdienstoefening op den 23sten Augustus 1822, in de Nieuwe Kerk alhier door den weleerw. heer Jacob Casper Metzlar, toen ter tijd emeritus predikant van Aduard, gedoopt.

Deze heer, expresselijk daartoe verzocht, had negen jaren voor de geboorte van Maandag als predikant in het verre Oosten den Evangelie onder de Heidenen verkondigd en menig neger tot het Christendom overgebragt. Bij bedoelden doop ontving Maandag den voornaam van Christiaan. Vele ingezetenen alhier zullen zich deze plegtigheid nog wel herinneren.

Maandag was in den laatsten tijd tot aan zijnen dood toe oppasser, en zag men hem nog kort voor zijn verscheiden van hier, bij de straat wandelen, gesteund door eenen stok; korte oogenblikken voor zijnen dood zijn einde voelende naderen, maakte hij dit aan zijne vrouw bekend en blies ook weinige oogenblikken daarna, gerust en kalm den laatsten adem uit.

— De zoogenaamde pleizier treinen op Zondag maken nog altijd een punt van geschil uit, waarover in Amsterdam veel wordt geredeneerd. Men weet de gemeenteraad het verzoek aan de hooge regering heeft gedaan om die treinen te doen ophouden. Maar de regering zal hiertegen weinig kunnen uitvoeren, daar de directie van den Rijnspoorweg grootendeels uit Engelschen bestaat, die zich geen wet zullen laten stellen over de wijze waarop zij de passagiers des Zondags willen vervoeren. Daar intusschen meer en meer blijkt, dat het genot der pleizier treinen zich grootendeels oplost in het drinken van jenever, het gearmd loopen en het uitgillen van gemeene liedjes zonder zin of slot, geeft een Amsterdammer aan de regering in overweging om een verbod uit te vaardigen, dat de directie niemand medenemen mag die dronken is. Dit middel, naar zijn gevoelen het eenige, zou — als er maar de hand aan gehouden en eene fiksche boete aan de directie werd opgelegd voor ieder beschonken passagier — het gevolg hebben, »dat bij het vertrek van Amsterdam reeds 4/6 van de passagiers te huis moeten blijven en 1/6 te Abcoude werd uitgezet; misschien zouden er van het overgebleven 1/6 nog wel eenige dozijnen te Utrecht en verderop worden gelost, en de uitslag zou wezen, dat »het geëerde publiek" in het vervolg of zorgen zou de reis niet met jenever te beginnen, of afgeschrikt worden van de pleizier treinen, en althans onderweg of op de plaats der aankomst geene storende tooneelen meer aanvangen."

— Te Katwijk aan den Rijn, ongeveer 5 minuten ten westen van de kom des dorps, is onlangs in het duin eene merkwaardige ontdekking van oudheden gedaan. In de zanderij van mevrouw de wed. *Westerbaan*, waar men bezig is een duinkanaal (dat met den Rijn in verband gebragt is) te verlengen, ontdekte men, ter diepte van 8 el onder het hoogste duin en over eene uitgestrektheid van p. m. 109 el lengte en 10 el breedte, onderscheidene tufsteenen, hier en daar verspreid, doch te zamen eenige tonnen bedragende; voorts dierenbeenderen, omstreeks drie mud; twee houten putten, de eene vierkant, de andere rond en uit eene ton bestaande; fragmenten van gebakken tegels, van slijp- en andere bewerkte steenen, doorboorde schijven van aardewerk potscherven van onderscheiden vorm en versiering, een pin en eene fragmentarische kam van been, een ijzeren mesje en vischhaak enz. Door de belangstellende tusschenkomst van den heer *Roest van Limburg*, administrateur van de goederen van mevrouw *Westerbaan*, en de welwillende zorg van den heer *Zuiderduin* te Katwijk, zijn deze voorwerpen meerendeels bewaard gebleven; en de conservateur bij het archaeologisch kabinet alhier dr. *Janssen*, die reeds ter plaatse de vereisch te onderzoekingen bewerkstelligde, en ook de voornaamste voorwerpen vóór de rijksverzameling verwerven mogt, houdt zich met een nader onderzoek en beschrijving der ontdekking onledig, en is voorshands van oordeel dat deze overblijfsel afstammen deels van Romeinsche, deels van latere bewoners uit het Merowingisch en Karlowingisch tijdperk, dus afkomstig uit de eerste eeuwen tot aan de 9de onzer jaartelling, en hij vertrouwt, dat bij de voortgezette opgravingen nog meer ontdekt zal worden.

ENGELAND.

— De Indische compagnie heeft eene leening uitgeschreven van 3,579,000 pond sterl. (bijna 43 millioen gulden), welke geheel voor den 15den Nov. moet zijn gestort, en die aflosbaar zal zijn binnen vijf jaren.

— De Engelsche ingenieur *Stephenson* heeft zich genoopt gevoeld om zijn ongunstig oordeel over het plan tot doorgraving der landengte van Suez, hetwelk in het parlement door de ministers herhaaldelijk is ingeroepen, openlijk tegen de bedenkingen van deskundigen te verdedigen. Hij heeft te dien einde een schrijven in den *Times* van den 3den dezer doen opnemen, hetwelk aldus besluit: »Ik heb niets tegen een kanaal voor zeeschepen door de landengte van Suez. Kon ik dat werk uit het oogpunt des handels als voordeelig beschouwen, dat zou niemand eerder dan ik zijnen tijd, zijn geld en zijne ervaring daaraan wijden. Maar door naauwkeurig onderzoek kwam ik tot de overtuiging, dat het plan geene ernstige behartiging verdiende, en daarom weigerde ik hetzelve te ondersteunen.

Gaarne zou ik een vaarwater, zoo als de Dardanellen of de Bosphorus, zien loopen door de landengte die de Roode zee van de Middellandsche zee scheidt. Maar ik weet dat het onmogelijk is zulk een vaarwater daar te stellen, en dat men, ook wanneer daaraan tijd en menschenlevens en geld zonder mate worden te koste gelegd, niets anders kan uitwerken, dan de daarstelling van eenen stilstaanden waterplas tusschen twee zeeën die nagenoeg geene wisseling van getijde hebben, eenen waterplas die onder alle omstandigheden voor groote schepen ontoegankelijk zou zijn en waarvan dan alleen door kleine schepen gebruik gemaakt zou kunnen worden, wanneer zij niet door de heerschende winden belet wierden er in of uit te varen. Ik geloof dat het plan nooit slagen, maar op verarming der ondernemers uitloopen zou; en daarom mag ik niet zwijgen, terwijl men kapitalisten tracht over te halen om hun geld te verkwisten aan eene dwaze speculatie, die nooit de kosten kan goedmaken."

— Voor eenige dagen is in Engeland in den ouderdom van 92 jaren overleden de heer *Edward Pease*, welke zich zeer verdienstelijk heeft gemaakt voor den aanleg der spoorwegen. Zijn zoon *Joseph Pease* is het eerste lid van het kerkgenootschap der dusgenaamde Kwakers, welke zitting heeft genomen in het Lagerhuis.

— De hertogin weduwe *van Orleans* genoot als jaarlijksche toelage van de Fransche regering de som welke haar tijdens haar huwelijk was toegekend; want ofschoon Keizer *Napoleon* niet wilde dat het huis van *Orleans* zulke vaste grondbezittingen in Frankrijk behouden zou als het vroeger had, liet hij de staatstoelage van de hertogin nogtans voortduren. Na het overlijden dier vorstin hoopte, ja vertrouwde men zelfs dat hare beide zonen in het genot dier toelage blijven zouden, maar thans wordt verzekerd dat zij eene mededeeling ontvangen hebben, welke die hoop ten eenen male verijdelt.

— De schikking tot daartelling van een telegraaflijn langs de Roode Zee, in de rigting naar Indië, is eindelijk getroffen. De maatschappij dier onderneming heeft het prospectus openbaar gemaakt, waarin o. a. gezegd wordt, dat de regering een rente van $4^{1}/_{2}$ pCt. gedurende 50 jaren gewaarborgd heeft. Met dat gedeelte er lijn, hetwelk Alexandrië met Aden verbindt, zal dadelijk een aanvang worden gemaakt. Het kapitaal waarvoor ingeschreven moet worden is 800,000, pd. st verdeeld in aandeelen van 20. pd. st.

— In de kathedraalkerk van den heiligen Patrik te Dublin wordt den bezoeker, te midden van vaandels en zegeteeken en vertoond een kanonskogel, aan eene keten hangende. Het is de kogel, waarmede de Fransche generaal *St. Ruth*, de opperbevelhebber der voor *Jacobus II* strijdende Iersche armee, in den slag van Aghrim, 12 Julij 1691, werd gedood. De zonderlinge wijze dezer vereeuwiging laat zich verklaren uit de groote vreugde, welke deze gebeurtenis verwekte. Die kogel toch doodde niet alleen den generaal, maar hij vernietigde ook de partij, welke den onwaardigen *Stuart* zoo getrouw diende, en bereidde den ondergang van den weerstand tegen den zegevierenden *Willem* van Oranje.

Deze veelbeteekenende kogel nu heeft dezer dagen een tegensymbool bekomen, dat ook niet zonder beteekenis kan geacht worden. Overal in Engeland begint men »den magtigen geallieerde« te ontmoeten. »Bezield met den wensch om aan de Katholijken van Aghrim zijne bijzonder welwillendheid te betuigen,« heeft de Fransche Keizer eene keur van het rijkste priestergewaad aan geestelijkheid aldaar geschonken, om ten behoorlijken tijde in de kerk van Aghrim, dat is bij de viering van de godsdienst, tot aandenken voor de zielerust van *St. Ruth*, gedragen te worden.

— Ten bewijze, hoe onwaardig zich sommige ambtenaren in Indië ten aanzien der opstandelingen gedragen hebben, deelt de *Star* mede een door eenen correspondent hem bezorgd uittreksel van een geschrift van zekeren heer *Cooper*, burgerlijk commissaris van Bengalen. Deze verhaalt in koelen bloede, dat hij 500 gevangen, ontwapende Cipayers, tot een oproerig regement behoorende, langzaam bij rotten heeft doen doodschieten. Eer zij ter slagtbank gevoerd werden, had hij hen in de enge ruimte van een bastion doen opsluiten. Hoe het daar met hen gesteld was, blijkt uit het officiële berigt, volgens hetwelk eensklaps alles stil werd, zoodat men aan een afgesproken tegenstand van de ingemetselden dacht. Toen men de deuren eindelijk opende, vond men 45 lijken, gelijk het woordelijk heet »dood van schrik, uitputting en afmatting." De executie was in 48 uren afgeloopen. Eenenveertig later gevangen genomen Cipayers werden naar Lahare gezonden, en aldaar »bij groote parade" door de kanonnen weggeblazen. De correspondent van de *Star* merkt hierbij het volgende aan: »Het Indische bestuur heeft, door zijne confiscatiën, zijne rooverijen en zijne trouweloosheid door geheel Indië, de bewoners van deze onmetelijke landstreek tot oproer gedreven; en dan komen menschen als *Cooper* en zijns gelijken om het onregt met bloed te bedekken."

— Te Liverpool zijn twee Iersche Franciskaner monikken wegens bedelarij door de politie in hechtenis genomen. Naar het schijnt, zamelden zij gelden in ten behoeve van een bijzonder doel hunner orde. Daar zij van huis tot huis gingen en geene inteekenlijst bij zich hadden, heeft de politie in hun bedrijf eene overtreding der wet op de bedelarij gezien.

— De stoffelijke overblijfselen van den hertog *van Wellington* hebben eindelijk eene vaste plaats in de St. Pauluskerk erlangd. Voorloopig werd de doodkist, waarin zij besloten waren, op de graftombe van *Nelson* geplaatst. Na verloop van twee jaren besloot men de kist naar een ander gedeelte van den kelder te brengen en eene behoorlijke tombe er voor gereed te maken. Langen tijd had men vruchteloos op het vasteland daartoe het materiëel gezocht, tot men er eindelijk toe overging het groote marmerblok te gebruiken, 't welk men in Cornwallis gevonden had.

De tombe rust op een voetstuk van lichtkleurig graniet, met leeuwenkoppen aan de vier hoeken. Het opschrift luidt: »*Arthur*, hertog *van Wellington*," aan de eene zijde, en »geboren den 1sten Mei 1769, overleden den 14den September 1852," aan de andere zijde

FRANKRIJK.

— De *Moniteur* behelst een keizerlijk besluit, waarbij de zaken betreffende het onderwijs en de eeredienst in Algerië voortaan ook onder het beheer van prins *Napoleon* worden gesteld.

Prins *Napoleon* heeft aan de kamer van koophandel te Algiers, welke hem een adres had gezonden, het volgende schrijven gerigt: »Mijne heeren! De gevoelens, welke gij mij, zoowel in uwen naam als in dien der Algerijnsche bevolkingen, te kennen geeft, hebben mij diep getroffen. 't Verheugt mij te zien, dat mijne benoeming als een waarborg des voortuitgangs en voorspoeds onzer kolonie beschouwd wordt. Al de groote en nuttige ondernemingen, waarop gij doelt, zullen bij mijn beheer eene degelijke ondersteuning vinden. De gelijktijdige ontwikkeling van den landbouw, des handels en der indrustrie zal zoowel de grondslag onzer handelingen zijn, als het doel mijner voortdurende zorg. Ik hoop de schoone kolonie, waarvan mij het beheer is opgedragen, spoedig te bezoeken. Dan zal ik u bij monde voor de pogingen kunnen danken, welke gij ten nutte van den handel hebt aangewend. Ontvangt," enz.

— Alle politiek is onder de drukte, welke bij alle standen heerscht wegens de feesten te Cherburg, als gesmoord, en de menigte reizigers die zich reeds derwaarts heeft begeven, is zoo aanzienlijk, dat de spoortreinen die in de rigting van het Kanaal loopen, niet toereikend zijn voor het vervoer.

De Keizer is Dingsdag van St. Cloud naar de stad Caen vertrokken, waar hij het middagmaal zou gebruiken. Strenge bevelen zijn gegeven om niemand tot het spoorweg-station te Caen toe te laten, zonder kaart of zonder bevel van den chef der dienst. Aan het station worden den Keizer de sleutels der stad en aan de Keizerin bloemen en een geschenk kanten van de stad Caen aangeboden, waaronder ook een prachtige burnus.

De stad Caen zal, naar men verneemt, niet minder uitgeven dan 60 tot 65 duizend francs om HH. MM. den Keizer en de Keizerin behoorlijk te ontvangen. Toen de president er het eerst kwam, beliepen de kosten voor zijne ontvangst omstreeks 10,000 francs. In September 1833, bij het bezoek dat *Lodewijk Filips* met de Koningin, de prinses van *Nemours, Joinville, d'Aumale, Montpensier*, en de prinsessen *Marie* en *Clementine* aan de stad bragt, gaf men 75 duizend francs uit, waarbij 12 duizend francs alleen voor het bal. 71 duizend francs bedroegen de uitgaven tijdens het bezoek van *Napoleon I* met de Keizerin *Maria Louisa* in Mei 1811.

Telkens gingen die bezoeken aan de stad Caen met de eene of andere instelling gepaard. Ook het bezoek van *Napoleon III* zal worden gekenmerkt door talrijke verbeteringen, onder anderen de inwijding van den spoorweg van Caen naar Cherburg. De regering doet al wat in hare magt is om aan de reis des Keizers eene historische waarde bij te zetten. De bedevaart naar St. Anna van Auroy is zeker een der best berekende onderdeelen van het geheele programma. Het doel hiervan is toch niets anders dan de geloovige bevolking van Bretagne, bij welke legitimistische traditiën nog lang niet vergeten zijn, te overtuigen dat het keizerrijk met denzelfden vromen geest is bezield als de regering der Bourbons.

Met den godsdienstigen zin, dien de Keizer, de Keizerin en het geheele hof daardoor aan den dag zullen leggen, zal dit doel dan ook zeker bereikt worden. Reeds zijn eenige prachtige kerksieraden, een geschenk van HH. MM , naar St. Auroy afgezonden. Den dag, vóór het vertrek, woonde het keizerlijk hof eene plegtige mis bij, tot wier feestelijke opluistering de kardinaal aartsbisschop van Parijs zich naar St. Cloud had begeven.

Overigens zijn alle maatregelen door de politie wel zoo goed genomen, dat men er op kan rekenen, dat er op geen der halten drie menschen bij elkander kunnen komen, zonder dat een harer handlangers zich daarbij of in de onmiddelijke nabijheid bevindt. Het is verboden, den Keizer adressen aan te bieden of bloemen te werpen in het rijtuig van HH. MM. De prefecten der departementen, die in de reisroute liggen, zijn in persoon te Parijs geweest, om hunne buitengewone instructiën te ontvangen.

— De *Punch* is den 6den te Parijs in beslag genomen. Het nommer stelt *Napoleon III* als Sphynx voor, die uit de baren der zee op rijst, terwijl het onderschrift luidt: »De Fransche Sphynx het raadsel van den tegenwoordigen tijd." Daaronder leest men de woorden van *Napoleon I*: »Ik zal te Cherbourg de wonderen van Egypte vernieuwen."

DUISTCHLAND.

— Den 2den dezer werd te Berlijn de volgende stoute diefstal gepleegd. De spoortreinen hebben, zoo als men weet, een postwaggon, waarin een bureau voor de expeditie van brieven enz. onder weg is ingerigt, en waarbij twee beambten werkzaam zijn. Bij de aankomst van den trein van den Breslau op de Neder-Silezische-Markische baan, in den nacht van den 1sten op den 2den dezer, treedt een persoon, gekleed in de uniform van inspecteur der posterijen, in den post-waggon, geeft zich uit voor een hoofdambtenaar belast met het toezigt en maakt de reis tot Berlijn mede. Gedurende den togt onderzoekt hij de brieven-pakketten en zakken, maakt zeer juiste aanmerkingen over de slechte en met de voorschriften strijdige wijze van verpakking, verzegeling enz., en laat verscheidene brieven met geld en waarde bezwaard, waaromtrent de voorschriften niet zijn in acht genomen, in een afzonderlijken zak pakken. Bij de aankomst te Berlijn laat hij den zak in eene vigelante brengen, om daarmede naar het postkantoor bij den hoofddirecteur te rijden, en geeft aan de beambten der expeditie bevel zich te 8 uur aan het postkantoor te bevinden, om nadere instructiën te ontvangen. Toen deze nu op het bepaalde uur daar verschenen, wist niemand iets van den valschen inspecteur, die met de gelden en het geldswaardig papier verdwenen was. De in zijn bezit geraakte som bedraagt 18,000 thaler; volgens sommigen echter 100,000 thaler. Aan de onverwijld bewerkstelligde pogingen is het der politie mogen gelukken den onbeschaamden dief te Köthen in hechtenis te nemen.

— Volgens berigten uit Glauchau, neemt de overstrooming nog voortdurend toe. In de stad staat het water zoo hoog, dat de helft der huizen zwaar beschadigd of geheel verwoest is. Men vreest dat vele personen het leven bij deze ramp hebben verloren; die gered worden, bergen slechts het lijf, want er valt aan niets anders te denken. Bij Würzen is de spoorwegbrug door den woedenden stroom weggevoerd, zoodat het verkeer langs die zijde is gestremd; hetzelfde is het geval met den telegraaf. Te Döbeln, Bautzen, Mósmitz, Chemnitz en vele andere plaatsen in Saksen rigt de overstrooming groote verwoestingen aan.

— Nopens den brutalen diefstal in het postrijtuig van den spoortrein, waarvan hier boven melding is gemaakt, verneemt men nader, dat de gewaande postinspecteur, na zich van den buit te hebben meester gemaakt, een rijtuig met twee paarden huurde, waarmede hij tegen 10 uur 's ochtends over Zossen naar Lubben reed. Twee hem vervolgende justitieambtenaren bereikten hem tegen den middag te Baruth en namen hem in hechtenis op het oogenblik dat hij den koetsier betaald en aan de paardenposterij nieuwe paarden ter voortzetting zijner reis besteld had.

De dief is een voormalig postambtenaar *Wasserlein* genaamd, en heeft vroeger als zoodanig te Spandau dienst gedaan. Het bedrag der bij hem gevondene geldswaarde wordt geschat op 35,000 thaler.

— Ten gevolge der zware regens zijn de rivieren in het Ertsgebergte buiten hare oevers getreden. Te Glauchau staat het water ellen hoog; de huizen dreigen in te storten. Buitengewone treinen met reddingsbooten en pontonniers zijn derwaars gezonden. Te Chemmitz zijn de voorsteden overstoomd. Ook een gedeelte van Zwickau staat onder water.

NOORD-AMERIKA.

— De laatste berigten uit Noord-Amerika houden een legio van ongelukken in, die weder doen zien hoe vermetel vaak daar met het leven van menschen wordt omgegaan. Op den spoorweg van New-York naar Erie zijn door het breken van eene spoorstaaf de laatste twee wagens van een trein gederailleerd en van eene hoogte van 30 voeten naar beneden gestort, waarbij 7 personen terstond gedood en 40 in meer of minder mate gekwest zijn. In Michigan is eene stoomboot in brand geraakt, en konden de passagiers, door de daarbij ontstane verwarring niet allen spoedig gered worden, zoodat minstens 5 personen hun leven in de vlammen of het water hebben verloren, terwijl men voor den dood van meer menschen vreest. Te Manchester zijn twee stoomketels gesprongen, waarbij twee menschen gedood zijn en één zoo deerlijk is gebrand, dat men geen hoop heeft op zijn herstel.

Ook gewagen deze berigten van buitengewone natuurverschijnselen die in de Vereenigde Staten zijn opgemerkt. Den 29sten Junij heeft men te New-Haven eene aardbeving gevoeld. De hitte was den 27sten te New-York zoo groot, dat niet minder dan 27 menschen ten gevolge daarvan zijn omgekomen; de thermometer stond op 100 graden en daarboven. Te Connecticut zijn 5 runderen door de hitte gedood; de thermometer stond daar den 26sten in de zon op 105 graden. De hoeveelheid regen die van den 1sten Mei tot den 12den Junij in die Staten is gevallen, heeft bijna geene wedergade. Men berekent dat door de overstrooming van het voorjaar voor meer dan 30 millioen dollars schade is aangerigt. Den 27sten Junij is te Norwalk de bliksem in een hotel geslagen, waarbij een man en verscheidene paarden zijn omgekomen, en te Concord in de staatsgevangenis, waarbij een gevangene het leven liet.

— In de Sardinische hoofdstad is het hoofdonderwerp der gesprekken het bezoek, hetwelk de minister, graaf *de Cavour*, heeft gebragt aan keizer *Napoleon* te Plombières. In de Sardinische hoofdstad is men overtuigd, dat de door dien staatsman met den Keizer behandelde onderwerpen in verband staan met de Italiaansche nationaliteit, en men weldra zal bespeuren, dat den minister eenige werken zijn gegeven, waarmede deze niet zal nalaten zijn voordeel te doen.

— De Londensche *Times* heeft uit Vancouvers-eiland een schrijven, gedagteekend den 10den Junij jl., ontvangen, betrekkelijk de goudgroeven die sedert kort in Britsch tusschen het Rotsgebergte en de Stille Zuidzee ontdekt zijn. De briefschrijver zegt. »Er is goud aanwezig van den mond der Frazers-rivier af tot minstens tweehonderd mijlen opwaarts en hoogst waarschijnlijk veel verder, maar het terrein is verder stroomopwaarts nog niet onderzocht. Tot dusver is het aan een ieder, welke aan den oever der rivier werkte, gelukt goud in overvloed en zonder buitengemeene moeite te verkrijgen. Het tot nog toe aldaar ingezamelde goud is een voet beneden de oppervlakte van den grond of op nog minder diepte gevonden en zal, naar eene ruwe berekening, gemiddeld omstreeks tien dollars (25 gulden) elken dag bedragen hebben voor iederen goudzoeker. Het spreekt van zelf dat eenigen meer, anderen minder gelukkig zijn, maar allen vinden goud.

»Thomsonsrivier is even rijk in goud als Frasers-rivier. Het land rondom den eerstgenoemden stroom bestaat in uitgestrekte zandige grasvlakten, welke veel goud bevatten.

»Kortom, de gansche landstreek aan weêrszijden der twee rivieren is eene laag van goudzand; en het goud is er zoo overvloedig, dat men er schier van walgt. Ponden aan ponden gouds heb ik reeds gezien, en eerlang denk ik nog het oog aan tonnen van het edele metaal te zullen wijden Voor dat wij drie maanden verder zijn, zullen wij denkelijk in deze landstreek minstens vijftigduizend goudgravers aan het werk zien. Thans komen er stoombooten van Californië, die 500 tot 1600 passagiers in eenmaal aanbrengen.

»Welk eene welvaart zou de ontdekking der goudgroeven in deze landstreek niet verspreiden, zoo de Hudsonsbaai-compagnie en de uitsluitende regten, welke zij op het handelsverkeer en het bevaren der stroomen heeft of beweert te hebben, niet in den weg stonden? Het is te hopen dat Frasers-rivier en de gansche omstreek spoedig aan het beheer dier compagnie onttrokken en bij de kolonie Vancouvers-eiland gevoegd worden. Indien de vaart op Frasers-rivier geheel vrijgelaten en niet meer door de compagnie belemmerd wordt, dan zal er binnen kort op Vancouvers-eiland eene stad verrijzen, die San Francisco voorbijstreeft; hetgeen te meer te verwachten is daar het geen twijfel lijdt dat wij eerlang eene spoorweglinie van de kust der Stille zuidzee naar Canada zullen hebben."

Het is bekend dat aan den in het bovenstaande schrijven uitgedrukte wensch, om de landstreek van Fraser- en Thompsonsrivier aan het gezag der Hudsonsbaai-compagnie te zien ontrekken, reeds is voldaan, daar die landstreek bij eene onlangs door het Engelsche Parlement aangenomen bill tot eene afzonderlijke kolonie onder den naam van Britsch Columbia verheven is.

— Men is thans bezig gelden bijeen te brengen voor de oprigting van een standbeeld voor *Christophorus Columbus* in de door hem ontdekte nieuwe wereld, en om den ijver der deelnemers aan te wakkeren, is er op de hoogste inschrijving eene premie gesteld.

ITALIE.

— In partikuliere berigten uit Rome van den 25sten Julij worden bijzonderheden medegedeeld omtrent eene gebeurtenis, die op de Israëlietische bevolking der stad Bologna nog al eenigen indruk heeft gemaakt. Daarin wordt gemeld, dat de R.-Katholijke geestelijkheid aldaar zich heeft meester weten te maken van een zeer jong kind van Israëlietische ouders, op grond, dat dit kort na de geboorte door eene R.-Katholijke dienstmaagd was gedoopt. Het kind is onmiddelijk naar Rome gezonden, waar het zich nog bevindt. De vader, genaamd *Momola Mortara*, is wanhopig en heeft terstond zijne overige kinderen verwijderd, uit vrees dat men hem die mede zou ontrukken; de moeder is zoo bedenkelijk ziek, dat voor haar behoud wordt gevreesd.

Van wege het h. officie is geantwoord, dat de vader niet meer moest denken aan een kind 't welk hem niet langer toebehoorde; — dat hij dat kind aan de Kerk moest afstaan, ten ware hij mogt besluiten om het te volgen in het nieuwe geloof, 't welk het eenige middel was om het terug te bekomen. Te vergeefs heeft men zich gewend tot de leden van het hooge collegie, tot den secretaris van staat en zelfs tot den Paus; het besluit is tot dusver niet ingetrokken en zal waarschijnlijk in stand worden gehouden, vermits het h. officie de adressanten heeft vermaand tot onderwerping, tot stilte, opdat zij de ongenade van hetzelve niet zouden op den hals halen.— Het voorgevallene heeft grooten schrik verspreid onder de talrijke in Bologna gevestigde Israëlietische gezinnen.

De voornaamste Israëlieten te Rome, terstond nadat zij waren onderrigt van het feit van Bologna, besloten om daarvan kennis te geven aan de kerkelijke besturen en synagogen te Parijs en te London. Vermits de Pauselijke Stoel zich zeer goed verstaat met de heeren *Rothschild* en ook met den heer *Mires*, die in de dagbladen welke zijn eigendom zijn, van tijd tot tijd vertoogen laat plaatsen, welke gunstig luiden voor de geldmiddelen van den Pauselijken Staat, zoo schijnen de Israëlieten in de genoemde Italiaansche hoofdstad nog geenzins den moed te hebben verloren.

— Wij hebben reeds gemeld dat de ridders van Malta of van St. Jan van Jerusalem vergunning van den Roomschen Stoel hebben bekomen om te Jerusalem weder een gesticht tot verpleging van zieke pelgrims en andere Christenen op te rigten, zoo als hunne orde in de middeneeuwen in het Heilige Land had. Een schrijven uit Rome van den 28sten Julij jl, bij het Catholijke dagblad *l' Univers* ontvangen, zegt daaromtrent het volgende:

«Verleent de kerk met moederlijke zorgvuldigheid bijstand en bescherming aan de godsdienstige instellingen die uit de behoeften van den tegenwoordigen tijd voorkomen, zij verliest niets van hare gehechtheid aan de edele stichtingen van vorige eeuwen, en, de gelegenheid voorkomende, weet zij ze, onder hooge leiding, weder op te beuren in die mate en op zulk eenen voet als de tegenwoordige tijdsomstandigheden vorderen. Een nieuw blijk daarvan vinden wij in de depêche die door den kardinaal staats-secretaris onder dagteekening van den 3den jl. aan het bestuur der orde van Jerusalem gerigt is, en waarin de wederoprigting dier doorluchtige orde door den Heiligen Stoel goedgekeurd wordt. Het welslagen van dien stap had Z. H. *Pius IX* reeds voorbereid en verzekerd, door den kardinaal *Ferretti*, zijnen bloedverwant, wiens ijver voor alle apostolische ondernemingen bekend is, tot groot-prior der orde te benoemen. De Heilige Stoel heeft zich het beschermheerschap der orde voorbehouden; hij zal haar weten te ontwikkelen, met de vereischten van onzen tijd in overeenstemming te brengen en den ijver der in Palestina gevestigde ridders voor de belangen en de zege der Kerk dienstbaar te maken.

«Wij voor ons kunnen ons niet weêrhouden van verband op te merken tusschen dit besluit van *Pius IX* en de gebeurtenissen waarmede de Christenheid in het Oosten bedreigd wordt; wij gelooven dat de H. Vader zich de moeite niet zou gegeven hebben om eene roemrijke instelling van het verledene weder in het leven te roepen, zoo hij niet bij voorbaat besef van die gebeurtenissen had gehad. De nieuwe ridders zijn dus welligt geroepen om groote diensten te bewijzen, en om in het Heilige Land, onder strijd en opofferingen, eene edele, apostolische taak te vervullen."

SPANJE.

— Uit Madrid wordt geschreven, dat aldaar een allerhevigste storm heeft gewoed, en wel op den 26sten dezer denzelfden dag toen ook in Nederland zulk een geduchte storm woedde. Vier uren lang hoorde men de zwaarste donderslagen, terwijl de bliksem in de kerk San Cayetano geslagen is, met dat dat gevolg, dat de koepel in brand is geraakt en ook de altaren vernield en onderscheidene inwendige sieraden in de asch zijn gelegd. De regen viel bij stroomen neder, Vóór het uitbreken van den storm was de hitte aldaar buitengewoon groot.

ZWITSERLAND.

— Op het meer van Genève heeft den 2den dezer een treurig onheil plaats gehad. Bij een wedstrijd van twee stoomschepen, die elkander de loef poogden af te steken, is een vaartuig, 't welk te Nijon te huis behoorde en 40 personen aan boord had, meest vrouwen en meisjes, aan- en in den grond gevaren. Van de schipbreukelingen heeft men ter naauwernood een vijftiental kunnen redden.

RUSLAND.

— Voor eenige dagen werd aan een Joodschen koopman in Polen een brief uit Londen bezorgd, die bij opening eene menigte exemplaren bevatte van eene in de Poolsche taal vervatte oproeping aan de Polen tot revolutie. Daar de man een afkeer had van alle revolutionaire bewegingen, gaf hij den misdadigen inhoud van den brief aan de politie over. Het terstond ingesteld onderzoek bewees, dat de brief bestemd was voor een Poolsch ondergeschikt beambte die denzelfden naam als de koopman droeg, ten gevolge waarvan de brief door de postbeambten verkeerd was bezorgd. De zaak maakt nog al veel opzien, daar ieder en te regt in de verspreiding der revolutionaire oproeping een bewijs ziet dat de democratische partij van de Poolsche uitgewekenen nogmaals beproeven wil, hare vroegere landgenooten zoo mogelijk tot oproer te brengen, zonder te bedenken dat zij daardoor aan de Poolsche nationaliteit den laatsten doodsteek zou geven.

— Het Parijsche *Journal des Débats* behelst een artikel over den tegenwoordigen toestand van Spanje en wat dat land in de toekomst kan en behoort te zijn. De schrijver van dit stuk vormt zich zoodanige illusien over dit ongelukkigste van alle Europesche rijken, dat er zeker nog eeuwen zullen verloopen, vóór dat die verwezenlijk worden.

»Spanje," roept de schrijver uit, »zoo rijk en roemrijk in zijn verleden, bevat zekerlijk alle bestanddeelen in zich om weder een der rijkste en matigste Staten van Europa te worden. Eene weergalooze ligging tusschen drie zeeën, havens waar men talrijke schepen kan bouwen en wapenen, overvloed en verscheidenheid van landbouwvoortbrengselen, metaalrijkdommen van allerlei aard om zoo te zeggen onuitputtelijk, eene bevolking welke uitmuntende zeelieden en soldaten oplevert, eindelijk rijke koloniën aan welke de geheele wereld hare schatting brengt

»De laatste volkstelling heeft uitgemaakt, dat Spanje meer dan 17 millioen zielen telt. Pruissen, in vele opzigten beneden Spanje staande, is niet talrijker bevolkt. Nogmaals, er ontbreekt Spanje niets, om eene der grootste mogendheden van Europa te zijn, dan dat het geregeerd worde door een liberaal gouvernement, 'twelk de geheele uitgestrektheid zijner roeping begrijpt, 'twelk wil en kan regeren met orde, zonder schokken, 'twelk voortdurend zuinig is, onwrikbaar in het handhaven der wetten, zelf het voorbeeld gevende van zijne liefde voor regt en wet, 'twelk gematigd en regtvaardig is, op zijn goed regt steunt en niet duldt, dat men onophoudelijk de beginselen der bestaande grondwet aanvalt.»

Zeker zou zulk een model-gouvernement overal elders met vrucht werkzaam zijn, maar in Spanje zou het niet bestand wezen tegen de kuiperijen aan het hof en de eerzucht of flaauwheid zijner burgers. Het tegenwoordige Spanje is het best te vergelijken met Engeland, vóór en na *Cromwel*, onder *Karel* den eerste en *Karel* den tweede, met dit onderscheid, dat er bij die genoegzame energie bestond om zich van het ondragelijk juk los te maken en zich krachtig te ontwikkelen, terwijl Spanje in de laatste eeuwen voortdurend magteloozer en krachteloozer is geworden. De bevolking is te lui, te traag om de hand uit te strekken naar de rijke gaven, welke de natuur haar biedt. Een goed bestuur kan Spanje niet redden; zoo lang de Spanjaard, Spandjaard blijft, is er geen vooruitzigt op morele of materiële ontwikkeling. Eerstals een ander geslacht op zijn bodem wortel schoot, als ijver en deugd onder het volk weder werden geëerd en beoefend, zou men daar te lande aan meerderen bloei kunnen denken.

SCHEPEN VAN STAAL.

— De vorderingen aan het fabriceren van staal toegebragt, maken het gebruik daarvan veelvuldiger en passen het toe op zaken, waar men vroeger niet aan kon denken.

Sedert eenigen tijd had men in Engeland beproefd, kleine schepen met staal te verbeteren; de uitslag voldeed aan de verwachting, zoodat men besloot een groot schip te bouwen. Dit vaartuig is nu van de werven van John Leard te Birkenhead gekomen, en is *Rainbow* genaamd. Het meet 170 ton en is bestemd voor de expeditie tot opsporing van de bronnen van den Niger in Afrika, werwaarts het in de afgeloopen week is vertrokken. De afmeting heeft eene lengte van 130 en eene breedte van 16 voet, de inhoud is in 12 afdeelingen verdeeld, om het steviger te maken en meer voor de ongelukken op zee te verzekeren. Dit schip is voorzien van eene stoommachine met hooge drukking van 200 paardenkracht, doch ingerigt om met eene veel mindere kracht te kunnen werken. De ketels zijn ook van staalplaten vervaardigd en zijn beproefd met 200 pond op den vierkanten duim, hoewel zij in den regel niet meer dan met 60 pond behoeven te werken.

De voordeelen welke men vooronderstelt er van te kunnen trekken zijn deze: dat het staal met de helft van de dikte, gewoonlijk voor het ijzer gebruikt, denzelfden wederstand aanbiedt. Hieruit ontstaat dus een mindere diepgang, waardoor men verder dan gewoonlijk de moeijelijkste rivieren en kanalen kan bevaren. Het komt ons voor, dat dit eene onberekenbare verbetering is, die niet het minst in ons land van toepassing zou kunnen worden gebragt, waar de rivieren en kanalen om hunen lagen waterstand geene vaart met gewone stoomschepen toelaten.

De vermindering in de helft van het gewigt, gepaard met de volmaking aan het staal toegebragt, maken dat de prijs van een schip uit staal vervaardigd niet meer dan een ijzeren schip zal kosten.

De onderzeesche telegraaf.

— Nu de wetenschap wederom eene schoone overwinning behaald heeft door het welslagen eener telegrafische verbinding der oude en nieuwe wereld, zal het velen aangenaam zijn eenige bijzonderheden aangaande dien onderzeeschen telegraaf te vernemen.

Electriciteit en telegrafie zijn twee woorden, die wij tegenwoordig ieder oogenblik in den mond hebben en waarvan toch nog maar eene halve eeuw geleend, niemand sprak, dan misschien hier en daar een geleerde, die in zijne stille werkplaats de natuur bespiedde, of een verwonderde toekijker, die tot zijne verbazing de lange haren van een popetje, onder de werking eener electriseermachine, zag overeind staan.

Doch wat toen onmogelijk was, is het nu niet meer. Zoo digt kan de nevel, zoo donker kan de nacht niet wezen, of wij ontvangen onze telegrafische berigen van bijna alle oorden der wereld.

Dat de telegraaflijnen boven den grond in de laatste jaren zulk eene geweldige uitbreiding hebben gekregen, is niet te verwonderen. Eenige houten palen, een ijzerdraad en eenige zeer gemakkelijk te vervaardigen en gemakkelijk te behandelen werktuigen, zie daar al wat er voor noodig is. Maar tot het leggen van eene telegrafische verbinding door de zee zijn vrij wat meer zwarigheden te overwinnen.

De eerste werd in 1851 gelegd tusschen Dover en kaap Sangate; daarop volgden successivelijk die van Holyhead naar Dublin, van Dover naar Middelkerke bij Ostende, van het graafschap Suffolk naar Scheveningen. In 1853 verbond Denemarken zijn vasteland met Funen en Seeland en eene reeks van onderzeesche draden werden welhaast in de Middelandsche zee, de Zwarte zee, en de wateren van Amerika gelegd. Het duurde ook niet lang of het stoute plan tot verbinding van Europa met Amerika werd rijp. Professor Morse in New-York was de eerste, die het denkbeeld opvatte, en drie jaren nadat de 1ste telegrafische kabel in Europa te water was gelaten, had eene compagnie de concessie verkregen tot exploitatie van deze lijn.

Maar eene concessie beduidt nog niets, men moest nog de overtuiging verkrijgen van de uitvoerbaarheid van het plan. Uitgebreide proeven moesten genomen, onderzoekingen op groote schaal ingesteld worden, zoowel wat de overbrenging der electriciteit door kabels van duizende mijlen lengte, als wat de kennis der bedding van den Atlantischen oceaan aangaat, waarop die kabel zou worden neêrgelegd.

De geographie van den bodem der zee was nog eene geheel nieuwe wetenschap, en toch moest men het bassin tusschen de beide werelddeelen naauwkeurig kennen, om te bepalen, welke plaats de beste was om den kabel neder te laten. Niets is bezwaarlijker dan peilingen te doen op ontzaggelijke diepten, zooals ze hier en daar in den oceaan gevonden worden, en de fabelachtige getallen, welke men somtijds heeft opgegeven en die later bevonden werden onjuist te zijn, bewijzen hoe men zich vergissen kan. Het dieplood zinkt niet altijd regt naar beneden maar krijgt door de onderzeesche stroomingen geweldige bogten, terwijl er eene uiterst naauwkeurige waarneming toe vereischt wordt om het oogenblik te bepalen, waarop het lood den grond bereikt.

Maar de menschelijke vindingrijkheid heeft groote zwarigheden overwonnen, en met het toestel van den Amerikaanschen luitenant Brooks vindt men tegenwoordig niet alleen vrij naauwkeurig de ware diepte, maar is te gelijker tijd in staat te onderzoeken uit welke soort van grond de bodem der zee bestaat. Door die vernuftige inrigting werd het den luitenant Beeryman mogelijk, in 1855 den oceaan te peilen tusschen Ierland en New-Foundland, en terwijl de geografische ligging dier plaatsen ze als van zelve als de beste verbindingspunten aanwezen, bleek het gelukkig uit de hydrografische onderzoekingen, dat men bezwaarlijk eene betere legplaats voor den kabel vinden kon.

De bedding der zee loopt van de kusten van Ierland vrij steil af en bereikt weldra eene aanmerkelijke diepte, die zij over eene zeer groote uitgebreidheid behoudt. Deze onderzeesche vlakte, welke men reeds het *telegrafische plateau* genoemd heeft, ligt ongeveer 3000 meters onder de oppervlakte van het water. De bodem der zee bestaat niet uit zand of aarde, maar wordt geheel en al gevormd door infusie-diertjes, die gedurende hun kortstondig leven met millioenen en billioenen de tropische zeeën vullen, na hunnen dood zinken en door de onderzeesche stroomen naar den stillen bodem van den Atlantischen oceaan gevoerd worden.

In het midden van den Atlantischen oceaan is de grootste diepte ongeveer 3900 meters, en van hier verheft zich de bodem zacht glooijend naar het Amerikaansche vasteland, waar zij bij New-Foundland in eene even steile helling eindigt als bij de Iersche kust De afstand tusschen de uiterste punten was 2640 kilometers. De nu volbragte reuzenarbeid van het leggen van den kabel heeft de juistheid der peilingen en de voorspelde mogelijkheid van het welgelukken van dezen arbeid voldingend bewezen.

Chinesche Staathuishoudkunde.

— In het *Tijdschrift voor Staathuishoudkunde en Statistiek*, door mr. B. W. A. E. Sloet tot Oldhuis, leest men de volgende *oeconomische spreuken uit het Chineesch Woordenboek Ming-sin-pao-keen, of de spiegel om den geest te verhelderen.*

»De vriendschap met de mandarijne verarmt, maar die met de kooplieden verrijkt.

»Gij kunt geene twee huiden van ééne koe aftrekken.

»Eene kat winnen en eene koe verliezen.

»Die met moeite werkt, eet met graagte.

»De matigheid is een huiselijk juweel.

»Uitgeleend geld maakt den tijd kort, maar voor een ander te werken valt lang.

»De misdaad van een dronkaard is niet de misdaad van den wijn, maar wel degelijk de zijne.

»Deze spreuken gevoegd bij hetgeen elders in dat tijdschrift van de Chinesche staathuishoudkunde wordt medegedeeld, toont inderdaad aan, dat de Chinezen veel levenswijsheid bezitten.— En nu de gevolgen dier staathuishoudkunde.

Het voedsel is in China goedkoop; als een gevolg daarvan worden er zeer veel menschen geboren. — De Chinesche staathuishoudkunde maakt den arbeid productief; maar toch is er zulk eene groote volksellende, dat uit armoede duizenden kinderen bij de geboorte verdronken worden, dat honderdduizenden jaarlijks het land verlaten, dat de regering, niettegenstaande honderdduizend wetten en verordeningen, den vrede niet kan bewaren. En de wijsheid der Chinezen is zoo weinig bestand tegen het vernuft der Europeanen, dat eenige honderden Engelschen en Franschen eene stad van een millioen inwoners bemagtigen.

Is zulks nu toe te schrijven, dat de staathuishoudkunde der Chinezen onjuist is? Geenszins, maar de toestand van China predikt de groote les aan de volken, dat zij niet zullen leven van voedsel alleen. De staathuishoudkunde is eene zeer nuttige wetenschap, wanneer zij als een deel der algemeene levenswijsheid wordt bezield. Wanneer zij *alleen* leert werken voor het voedsel, kweekt zij overbevolkingen aan, in wier midden allerlei kwaad ontkiemt en geestelijke leven wordt uitgedoofd. (*Volksbl.*)

Gedrukt te Samarang, bij de Groot, Kolff & Co.